Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

ГАЗЕТА 1966 ЙИЛ 1 ИЮЛДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 97 (5. 988) • 1986 йил 26 апрель, шанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси 24 апрель куни бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида В. И. Ленин туғилган куннинг 116 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги якунларини кўриб чиқди. 159 миллион киши қатнашган Коммунистик шанбалик совет кишиларининг юксак сиёсий ва меҳнат активлигининг, улар партия XXVII съезди қарорларига амалий ишлар билан жавоб қайтариш иштиёқида эканликларининг ёрқин далили бўлиб қолди. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Коммунистик шанбалик якунлари ва ишлаб топилган маблағларни сарфлаш тўғрисидаги қарори матбуотда эълон қилинади.

Сиёсий бюро КПСС XXVII съезди якунлари мамлакат партия ташкилотларида қандай муҳокама этилаётганлиги тўғрисидаги масалани тинглаб, шуни мамнуният билан қайд этдики, съезднинг жамиятни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш соҳасида ишлаб чиққан бош йўлини меҳнаткашлар ҳамма жойда батамом қўллаб-қувватламоқдалар. Партия съездининг руҳи, съезд қарорларининг сафарбар этувчи кучи партия, бутун мамлакат ҳаётига тобора кўпроқ таъсир ўтказмоқда.

Шу билан бирга Сиёсий бюро партия, давлат ва хўжалик органларининг ишини КПСС XXVII съезди талабларига мувофиқ қайта қуришни жадаллаштириш зарурлигига эътиборни қаратди. Уларнинг фаолиятида амалий ишлар, халқ хўжалик планлари ҳамда социалистик мажбуриятларни бажаришдаги конкрет натижалар асосий ва белгиловчи мезон бўлиши керак. Ҳар бир партия ташкилотининг энг муҳим иш бўғинларини аниқ-пухта белгилаб олишда уларга ёрдам бериш, меҳнаткашларнинг ижодий ташаббускорлигини ўз вақтида қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, юксак пировард натижаларга эришиш билан боғлиқ бўлган барча масалаларнинг оператив равишда ҳал этилишини таъминлаш муҳимдир.

Партия комитетлари пленумларда ва партия йиғилишларида билдириладиган танқидий мулоҳазалар ва таклифларнинг рўёбга чиқарилишини ишчанлик билан ташкил этишлари, хато ва камчиликларни сўзда тан олиб, уларни тузатиш учун ҳеч нарса қилмаётган коммунистларга принципиал баҳо беришлари, расмиятчилик ва қоғозбозликдан қатъиян халос бўлишлари, куч-ғайратни бевосита меҳнат коллективларида ишларни ташкил этишга қаратишлари лозим.

КПСС XXVII съездининг йўл-йўриқларига мувофиқ, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг енгил саноатда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни планлаштириш, иқтисодий рағбатлантириш ҳамда уни бошқаришни такомиллаштиришни яхшилаш тўғрисидаги қарори қабул қилинди. Қарорда тармоқ ишининг иқтисодий механизмини қайта қуриш, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришда туб силжишларни таъминлаш, совет кишиларининг муттасил ортиб бораётган талаб-эҳтиёжларини тўлароқ қондириш мақсадида шундай моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини яхшилаш ва хиллларини кўпайтириш тадбирлари кўзда тутилган. Бирлашмалар ва корхоналарни бошқаришнинг иқтисодий методлари ривожлантирилади. Савдо буюртмалари ишлаб чиқариш планларини тузишга асос бўлади. Енгил саноатни бошқариш ташкилий структурасини такомиллаштиришнинг асосий йўналишлари белгиланди. Жумладан, бу йўналишлар катта, ўрта ва майда корхоналарнинг оқилона қўшилишини, бошқарув бўғинлари қисқартирилишини, ишлаб чиқариш ва саноат-савдо бирлашмаларининг янги типини ташкил этишни кўзда тутади. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришда социалистик мамлакатлар билан ҳамкорликни янада ривожлантириш тадбирлари ҳам кўзда тутилган.

Сиёсий бюро «Кўз микрохирургияси» тармоқлараро илмий-техника комплексини ташкил этиш тўғрисида ҳукумат киритган таклифни қўллаб-қувватлади. Шу комплекснинг ташкил этилиши кўз хасталигини даволашда аҳолига хирургия ёрдамини тубдан яхшилаш проблемасини ҳал этишга принципиал янги позициялардан ёндашиш, бундай ёрдам ҳажмини шу беш йилликнинг ўзидаёқ анча ошириш ва сифатини яхшилаш имконини беради.

Ўртоқ М. С. Горбачевнинг Германия Бирлашган социалистик партияси XI съездида КПСС делегациясининг иштироки, ўртоқ Э. Хонеккер ва ГДРнинг бошқа раҳбар арбоблари билан ўтказилган суҳбатлар, республика меҳнаткашлари билан учрашувлар тўғрисидаги ахбороти тингланди. Сиёсий бюро делегациянинг ишини маъқуллаб, социалистик қурилиш ва халқаро сиёсатнинг барча масалалари юзасидан партияларимиз ҳамда давлатларимизнинг позициялари бир-бирига батамом мос эканлигидан мамнуният изҳор қилди. Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикасининг социалистик жамиятни ривожлантиришни жадаллаштириш манфаатлари, социализм ва тинчлик манфаатлари йўлида иқтисодий, илмий-техникавий, маънавий соҳалар ҳамда бошқа соҳалардаги қардошларча ҳамкорликни янада чуқурлаштиришга бўлган икки томонлама иштиёқи юксак баҳоланди.

Ўртоқ Л. Н. Зайковнинг Италия Коммунистик партияси XVII съезди ишида КПСС делегациясининг иштироки ҳақидаги, шунингдек делегациянинг ИКП Бош секретари А. Натта билан учрашуви тўғрисидаги ахбороти кўриб чиқилиб, маъқулланди. Ана шу учрашув чоғида иккала партия ўртасидаги алоқаларни янада чуқурлаштиришга доир бир қанча масалалар муҳокама этилди.

Сиёсий бюро М. С. Горбачев ва Н. И. Рижков ўртоқларнинг Бош министр И. Карлссон бошчилигидаги Швеция ҳукумат делегацияси билан ўтказган музокаралари ҳамда суҳбатларининг якунларини муҳокама этди. Бизнинг Совет Иттифоқи билан Швеция ўртасида барқарор, дўстона муносабатларни таъминлашга интилаётганлигимиз таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида иқтисодий ва маданий қурилишга, шунингдек халқаро кескинликни юмшатишга, низоли муаммоларни тинч йўл билан бартараф этиш, барча давлатларнинг суверен ҳуқуқларини ҳурмат қилишга қаратилган ташқи сиёсий фаолиятга оид бошқа баъзи масалалар кўриб чиқилди.

Замондошимиз

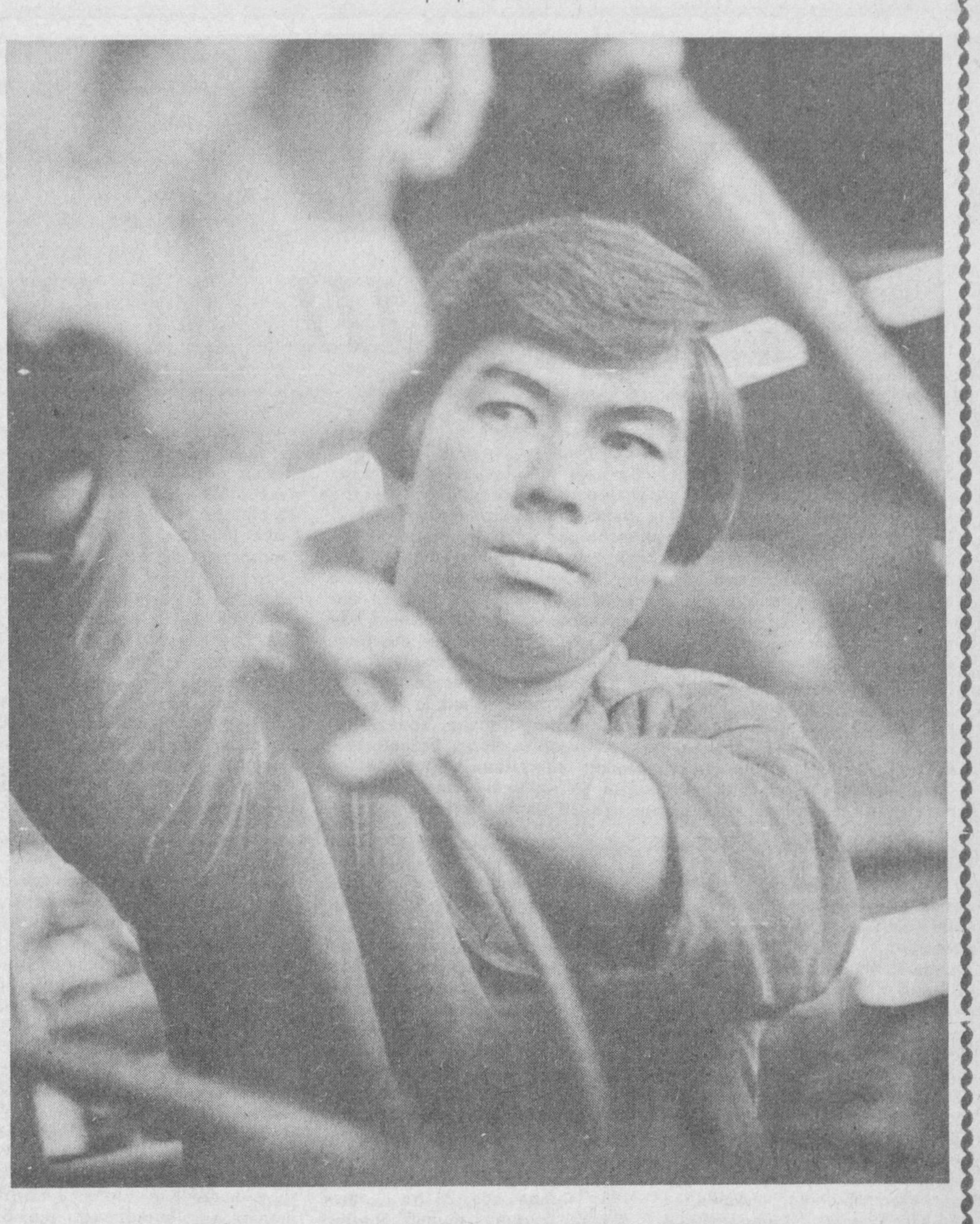

Шаҳримиздаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» проспектида полимер буюмлар билан савдо қиладиган фирма-магазин бор. Бу магазинда шаҳримиздаги навқирон корхоналардан бўлган «Узбитпластик» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган маҳсулотлар сотилади. Магазиндан рўзғор учун зарур бўлган, полимердан тайёрланган юқори сифатли буюмларни харид қилиш мумкин. Бу буюмларни ёш, ўз касбига муҳаббат қўйган йигит-қизлар ишлаб чиқаришади. Шулардан бири сиз юқоридаги суратда кўриб турган Юнус Отажоновдир. У бирлашманинг тажриба заводида меҳнат қилаётганига олти йил бўлди. У жуда тез вақтда коллективда меҳнати билан танилиб, комсомол-ёшлар бригадасига бошлиқ этиб тайинланди. Ҳозирги кунда Юнус Отажонов бошчилигидаги бригада ишчилари «Олень» соати корпусини тайёрлашяпти. Коллектив «КПСС XXVII съездига —27 зарбдор ўн кунлик» шиори остида давом этган социалистик мусобақа ғолиби бўлганди. Ҳозирги кунда эса ёшлар меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни 1 Майни тўрт ойлик топшириқни муддатидан аввал бажариш билан кутиб оляпти.

Яқинда завод коммунистлари Юнус Отажоновнинг меҳнатсеварлиги ва жамоат ишларида фаол иштирок этишини ҳисобга олиб, КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилишди.

Т. Каримов фотоси.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

▲ Область партия комитетлари секретарлари, бўлим мудирлари, шаҳар, район партия комитетлари биринчи секретарларининг 25 апрель куни Тошкентда очилган республика семинар-кенгашида КПСС XXVII съезди қарорларини амалга ошириш борасидаги вазифаларни муҳокама қилмоқдалар. Ушбу семинар-кенгашнинг биринчи иш куни ҳақидаги ҳисобот эълон қилинган.

▲ Тошкент жамоатчилиги вакилларининг 25 апрель куни бўлиб ўтган йиғилиши Афғонистондаги Савр инқилобининг саккиз йиллигига бағишланди.

Мафтунингман, Тошкентим

ШУНДАЙ кунлар бўладики, ҳаётингда бир умр муҳрланиб қолади. Тошкент зилзиласи мен учун ҳам худди ана шундай кун бўлди. Табиий офат. Бу ҳақдаги радио хабарлари, телевизор кўрсатувлари. Бири-биридан даҳшатли сўзлар ва мишмишлар қулоққа чалинарди.

Наҳотки мен яшаган шаҳар вайрон бўлган бўлса? Наҳотки менга она шаҳримдек азиз бўлиб қолган Тошкент катта талафот кўрган бўлса, деб ўйланиб кетардим...

Ҳаёт қизиқ. Баъзан бирор сабаб билан яшаб турган жойингни ўзгартиришга тўғри келаркан. 1948 йили биз учун ҳам шундай бўлди. Оиламиз Тошкентга кўчадиган бўлди. Отамни шу ерга ишга юборишган эди. Шундай қилиб Псков областининг Великие Луки шаҳрини тарк этдик.

Тошкентга кўчиб келганимизда ҳали анча ёш эдим. Шаҳар мени ниҳоятда ўзига мафтун этганди. Ўша-ўша шу ерда яшаб қолдик. Мен қурилишда ишлардим.

1966 йилнинг бошида бирдан ўз юртимизга кўчиб кетадиган бўлиб қолдик. Чунки қари онам бир ўзи ёлғизланиб қолганди. У ерда ҳам қурилишда ишладим.

26 апрель куни эрталаб қурилишга борсам ҳамкасбларим менга Тошкент зилзиласи ҳақида гапириб қолишди. Бир зум даҳшатда қотиб қолдим. Наҳот мен учун қадрдон бўлган, ёшлигимнинг бутун бахтли онлари ўтган она шаҳрим зилзиладан қаттиқ шикастланган бўлса? Юрсам, ҳам турсам ҳам шу савол хаёлимда чарх урарди. Шундай кунларнинг бирида кўнгилли равишда Тошкентга бориб ишлаш истагини билдирган кишилар рўйхатга олинаётганлиги ҳақидаги сўзлар қулоғимга чалиниб қолди. «Қайтиб кетаман». Ўшанда дафъатан шу сўз келди хаёлимга. Эртасига ўзим ишлаётган корхонага бориб, Тошкент қурилишига бориш истагини билдириб рўйхатга ёзилдим. Орадан кўп ўтмай дўст-биродарлар билан хайрлашиб Тошкентга қайтиб келдим.

Вокзалда бизни республика ва шаҳар вакиллари кутиб олишди. Кишилар руҳида тетиклик ва ҳаяжон барқ уриб турибди. Гўё шаҳарда ҳеч нарса рўй бермагандек эди. Одамларнинг кайфияти ҳам яхши. Кейин билсам бунинг боиси бор экан. Агар халқ жазм этса, қўллар бирлашса ҳар қандай ишни бажаришга қодир экан. Агар дўстлар ёрдамга келса ҳар қандай жароҳат ҳам тез битиб кетаркан! Дўстлик шундай қудратли куч эканки, у тўлқинланса ҳар қандай буюк ишларни амалга ошириш мумкин экан!

ЭРТАСИГА ишга киришиб кетдик. Ишни уч сменада ташкил этдик. Кечаси-ю кундузи тиним билмасдик. Ўчакишгандек ер тез-тез силкинар, зилзила бир кун ҳам тинчлик бермасди. Бироқ вақт ғанимат эди. Қишли-қировли кунлар яқинлашиб келар, кўпчилик ҳали палаткаларда яшарди.

Эрталаб газеталарни кузатиб борардим. Тошкентга ёрдам ёки зилзила билан боғлиқ хат-хабарларни синчковлик билан ўқиб чиқардим. Одамлар ҳимматига қойилман. Қўлидан келган ёрдамини аямасди. Ҳатто ўқувчилар, боғча болалари янги кўйлак олиш учун йиғиб қўйган жамғарма пулларини бажонидил ёрдам фондига жўнатишарди.

Дўстлар ёрдамида Тошкент қайта тикланарди. Нафақат қайта тикланар, балки янги шаҳар қад кўтармоқда эди. Ҳамма жойда қурилиш борарди. Ҳар бир участкада бунёдкорлик ишлари авж оларди.

Халқ жасорати билан тезда жароҳат излари барҳам топди. Эл қудратига зилзила ҳам тоб беролмай сўнди. Тошкент гўзал шаҳарга айланди. Бу шаҳар мен учун энди жуда-жуда қадрдон бўлиб қолганди. Ахир шу ерда бахтимни топдим. Оилали бўлдим. Турмуш йўлдошим Н. Чачен ҳам, ўғлимиз Владимир ҳам қурилишда ишлардик. Бу жойни тарк этиш биз учун оғир эди. Ниҳоят бутунлай Тошкентда қолишга аҳд қилдик. Биргина биз эмас ўша оғир дамларда ёрдам қўлини чўзиб келган дўстларнинг кўпчилиги учун бу шаҳар жонажон ва қадрдон бўлиб қолди.

Мана, орадан 20 йил ўтди. Шу йиллар давомида қанчақанча қурилишларда қатнашдим. Бир сўз билан айтганда, Тошкентдек шаҳри азимни бунёд этишда кичик улуш қўшганимдан бениҳоя миннатдорман. Бу меҳмондўст элга заррача ёрдамимиз текканидан оиламиз бахтиёр.

Ҳозир «Главташкентстрой»нинг 1-пардозлаш трестига қарашли 28-қурилиш бошқармасида бўёқчилар бригадасига бошчилик қиляпман. Бригадамиз аъзолари ўз касбларини сидқидилдан севадиган кишилар.

КОЛЛЕКТИВИМИЗ шу кунларда шаҳримиздаги Фрунзе номидаги 160-ўрта мактаб корпуси қурилишида актив қатнашаяпти. Жуковский кўчасида қад кўтарган турар жой биносидаги ишларни муддатидан илгари бажарганимиздан сўнг шу объектга кўчиб ўтдик. Қўлга киритаётган ютуқларимизда бригадамиз бўёқчиларидан Ф. Рўзиев, В. Ирклиенколарнинг хизматлари катта бўлмоқда.

Тошкентимизнинг бугунги қиёфаси ўзгача. Шаҳар кўчаларини кезсангиз баҳри-дилингиз очилади. Проспектлар ҳуснига ҳусн қўшиб турган кўп қаватли иморатларни кўрганимда қалбим қувонч ҳисси билан лиммо-лим бўлади. Чунки бу биноларни бунёд этишда менинг ҳам улушим бор эканлигини ўйлаб фахрланаман. Ўша оғир йилларда Тошкентни қайта тиклашда қатнашган қурувчиларга ва ҳозирда ҳам бунёдкорлик ишларини олиб бораётган азаматларга юракдан раҳматлар айтгим келади.

А. ЗАПОЛЬСКАЯ,
«Главташкентстрой»нинг 1-пардозлаш трестига қарашли 28-қурилиш бошқармаси бўёқчилар бригадаси бошлиғи.

Тошкентнинг 2000 йиллик тарихида кейинги 20 йил катта китобнинг бир саҳифасидек холос. Бироқ бу саҳифа шунчалик сермазмун ва жилокорки, унда қардош халқлар оиласидаги Совет Ўзбекистонининг барча ютуқлари, дўстларнинг забардаст қўллари билан қайта тикланган шаҳарнинг бутун кўрку тароватн мужассам. Тошкент яшнамоқда, кўкка бўй чўзмоқда.

С. ЛИДОВ ва ЎзТАГ фотолари.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ўзининг навбатдаги мажлисида «КПСС Марказий Комитети апрель 1984 йил Пленумининг «Халқ депутатлари Советлари ишини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан халқ депутатлари Фрунзе район Совети ижроия комитетининг иши тўғрисида»ги масалани кўриб чиқди. Фрунзе район Совети ижроия комитети ана шу талаблар асосида муайян ишларни амалга оширди.

Айни пайтда беш йиллик якунларига кўра районнинг кўпгина кўрсаткичлари пландаги талаблар даражасига чиқмади. 1985 йилда асосий техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича капитал қурилиш плани қолоқлик билан бажарилди. 15,1 миллион сўмлик асосий фондларни ишга тушириш таъминланмади, 17,1 миллион сўмлик капитал маблағ, шу жумладан қурилиш-монтаж ишлари бўйича 8,4 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилмади.

Капитал маблағларни ўзлаштириш бўйича қолоқлар қаторида Тошкент абразив комбинати (директори В. Ф. Редько), «Таштекстильмаш» заводи (директори В. И. Макашев), «Сортсемовощ» бирлашмаси (бошлиғи Н. И. Хўжаев) бор.

Шу йилнинг биринчи кварталида саноат иш якунларига кўра халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқариш плани бажарилмади.

Маъмурий органларнинг ҳуқуқ-тартибот бузилишларига қарши иши, маданий-оқартув муассасалари, соғлиқни сақлаш органлари, жамоат транспорти, коммунал хўжалиги ва ободонлаштириш ишидаги камчиликлар жиддий эътирозлар туғдиряпти.

Советлар олдида турган вазифаларни ҳал этишда аҳолининг ролини ошириш юзасидан Советнинг доимий комиссиялари, депутатлар ва жамоатчилик асосидаги органларининг ишида жиддий ўзгаришлар рўй бермади.

Ана шу ва бошқа камчиликлар шунинг учун ҳам рўй бермоқдаки, район Совети ижроия комитети ҳали ўз иш услубини ҳозирги талаблар асосида қайта қура олмади, совет, хўжалик органларининг раҳбарлари, ижроия комитет аппарати, унинг бўлимлари ва бошқармалари ходимларининг давлат интизомига риоя этишига эришмади.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети КПСС Марказий Комитетининг апрель (1984 йил) Пленуми қарорини бажариш юзасидан халқ депутатлари Фрунзе район Совети ижроия комитетининг ишини етарлича эмас, деб топди. Ижроия комитетга КПСС XXVII съезди талаблари асосида план-кўрсаткичлари бажарилиши якунларини пухта таҳлил этиш, халқ хўжалигининг барча тармоқларида суръатларни жадаллаштириш учун барча резервлар ва имкониятларни қидириб топиш ва сафарбар этишга ижодий ёндошиш мажбуриятини юклади.

Фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, 1986 йил учун белгиланган планларни бажаришга, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот, айниқса халқ истеъмол моллари сифатини яхшилашга алоҳида эътибор қаратилмоғи даркор.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Тошкент область касаба союзлари Совети билан биргаликда темир-терсак, қора ва рангли металлар чиқиндиларни тайёрлаш — топшириш планини бажаришда энг яхши кўрсаткичларга эришганлик учун шаҳар районлари ўртасидаги социалистик мусобақа якунларини ҳам чиқарди.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ва Тошкент область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи: Куйбишев районига (район ижроия комитети раиси М. М. Умарова, «Вторчермет» вакиллари А. В. Козина ва Б. А. Ниёзов); Киров районига (район ижроия комитети раиси Р. Ҳ. Ҳикматуллаев, «Вторчермет» вакили Т. Г. Десятниченко) берилди.

Шаҳардаги бошқа бир қатор районларнинг ҳам планни бажариш борасида яхши ишлаганлиги қайд этилди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети шаҳарни хўжалик ва маданий ривожлантиришнинг бир қатор бошқа масалаларини ҳам кўриб чиқди.

Кўрилган барча масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Фарзандларимизнинг яқин дўстлари

БУГУН

Тошкентда пионер матбуоти кунлари бошланди.

Республикамизда бирорта хонадон йўқки, унга пионер матбуоти нашрлари кириб бормаган бўлсин. «Пионерская правда», «Ленин учқуни», «Пионер Востока» газеталари, «Пионер», «Гулхан», «Ғунча» сингари кўплаб журналлар бугунги кунда ўсиб келаётган кичкинтой авлоднинг яқин йўлдоши, маслаҳатгўйи, сирдоши бўлиб қолган.

«Менинг уйимда «Ленин учқуни» бўлмаган куни «Ленин учқуни»га ёзишдан тўхтасам керак, — деган эди Ленин мукофоти лауреати, академик-шоиримиз Ғафур Ғулом. — Аввал болаларим «Ленин учқуни» ўқиш ёшида эди. Ҳозир невараларим «Ленин учқуни» ўқиш ёшига етди. Кейин эвараларим ўқийди, албатта. Ҳаёт абадий бўлганидек, инсоннинг насли ҳам абадийдир. Улар кетма-кет келаверади. Мен ёзавераман...»

Атоқли шоиримиз айтганидек, ҳаёт давом этаверади. Пионер матбуоти эса коммунистик қурилишнинг янги-янги авлодларини вояга етказаверади. Бугун бошланган байрамда ҳам яқин келажакда зиммасига катта масъулият тушадиган кичкинтой авлод иштирок этмоқда. Эртага Тельман номидаги маданият ва истироҳат боғида ўғил-қизларимиз ҳузурига «Пионерская правда» газетасидан тортиб «Ғунча» журналигача меҳмонга келади. Пионер журналистлари улар билан турли-туман конкурслар, машғулотлар ўтказишади. Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, уруш ва меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари газета ва журналларнинг оғзаки чиқишларида актив қатнашадилар.

Бугун эса В. И. Ленин номидаги пионер ва ўқувчилар республика саройида «КПСС XXVII съезди қарорлари асосида ёш ленинчиларда актив ҳаётий позицияни, эътиқод, юксак коммунистик ахлоқни шакллантиришда пионер ва ўсмирлар матбуотининг роли» мавзуида илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Бундан ташқари, байрам қатнашчилари ёш шоирлар, мухбирлар, конструкторлар, композиторлар, рассомлар ҳамда табиатшунослар секцияларининг машғулотларида қатнашдилар.

СССР Министрлар Советида

СССР Министрлар Совети 1986 йил 11 майни иш куни деб ҳисоблашга қарор қилди.

Ишчи ва хизматчиларнинг 1986 йил 11 майдаги фойдаланилмаган дам олиш куни уларнинг ҳар йилги отпускасига қўшилиб отпуска кунларига қандай ҳақ тўланса бу кун учун шундай ҳақ тўланади.

Амалий учрашувлар даврасида

КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга!

СИФАТ — БОШ МЕЗОН

Бугунги кунда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш бутун иш фаолиятимизда бош мезонга айланмоқда. КПСС XXVII съездида бу вазифа аниқ белгилаб берилган: ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатини мамлакатимиз ва жаҳон стандартлари даражасига кўтаришимиз керак. Партия иқтисодий стратегиясининг олий мақсади совет халқи моддий ва маданий фаровонлигини муттасил кўтариш бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Шу беш йилликда ва 2000 йилгача бўлган даврда бу мақсадга эришиш учун социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш, фан-техника тараққиёти базасида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва бутун чоралар билан интенсивлаш талаб этилади. Аъло товарлар ишлаб чиқаришни ҳар томонлама ривожлантириш бу инсон тўғрисида, унинг эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш тўғрисидаги ғамхўрликдир. Партия, совет ва касаба союз ташкилотлари унга доимий эътибор беришлари керак. Мамлакат коммунистларининг анжумани қарорларини бажара бориб, ҳар бир коллектив ўн иккинчи беш йилликнинг тўнғич йили ва истиқболни кўзлаб партия қўйган социал вазифаларни ҳал этишга муносиб ҳисса қўшиши керак.

Замонавий юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш потоклари жорий этишга аҳд қилган «Малика» трикотажчилари ташаббусини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган эди, уни республика пойтахтида биринчилардан бўлиб «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи қўллаб-қувватлади. Бугун корхона партия комитети кенгайтирилган йиғилишнинг амалий учрашувлар даврасида бирлашма бош директори О. Х. Қодирова, партия комитетининг секретари С. Д. Парфирова, тикувчи-мотористка, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Д. М. Умарова, техника бўлимининг бошлиғи М. Ф. Мансуров, сифатни бошқариш бўлимининг бошлиғи Л. П. Бутрова, мастер М. В. Одилова ва корхонанинг бошқа ходимлари қатнашмоқдалар.

Партком йиғилишида КПСС XXVII съезди талаблари асосида юқори сифатли харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва ишчи-хизматчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш бўйича олиб борилаётган ишлар тўғрисидаги масала муҳокама этилди.

СУРАТДА: давра суҳбати қатнашчилари.

О. Ҳ. ҚОДИРОВА, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори: 1986—2000 йилларда кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳаларини ривожлантиришнинг комплекс Программасида енгил саноат ходимлари олдига масъулиятли вазифалар қўйилган эди. Устки кийим ишлаб чиқариш бўйича Ўзбекистонда ягона корхонада барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича графикдан ўзган ҳолда ривожланиш коллективимиз учун ҳам жуда муҳимдир. Ўн биринчи беш йиллик даврида бирлашмада маҳсулот ҳажмини кўпайтириш бўйича йирик тадбирлар амалга оширилди. Сифат сезиларли даражада яхшиланди. Ҳозир пальтоларнинг салкам ярми «Н» («Янгилик») индекси билан ишлаб чиқарилаяпти ва аҳоли ўртасида харидоргир бўлиб қолди.

Буюмлар сифатини ошириш энг аввало уларни тайёрлаш технологиясини такомиллаштириш эвазига таъминланмоқда. Кўпгина янгиликлар жорий этилди. Булар эса буюмлар сифатини оширишга ёрдам берадиган технологияни кенгайтириш имконини берди.

Юқори сифатли буюмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш мақсадида бирлашмада технологик потоклар аттестация қилиняпти. Хотин-қизларнинг қишки ва мавсумбоп пальтоларини ишлаб чиқарадиган учта поток сифат аттестациясини олди. Ўн иккинчи беш йилликда яна 10 та потокни аттестация қилиш мўлжалланган.

Биз модаларни диққат билан кузатиб боряпмиз. Ижодий командировкаларга чиқиб, мамлакатнинг илғор корхоналари янгиликларини излаяпмиз. Марказий ва республика модалар уйи билан узвий алоқадамиз. Бирлашма конструкторлари ва модельерлари Москвадаги Бутуниттифоқ модалар уйи билан ҳамкорликда 1984 йилда 23 та, 1985 йилда эса 28 та янги пальто турини ишлаб чиқдилар. Модаларнинг асосий қисми корхонанинг ўзида туғиляпти. Уларни ишлаб чиқишдаги мустақиллик эса мавжуд хом ашё асосида ишлаб чиқаришни тез қайта қуриш имконини беряпти, модаларни яратишдан тортиб то магазинга жўнатишгача бўлган давр қисқаряпти. Пальто — жуда шаклланган кийим. Шунинг учун унга биронта янгилик қўшиш қийинроқ. Бироқ, шунга қарамай, биз унга 70 процентгача янгилик киритяпмиз. Ўн иккинчи беш йилликда эса уни 80 процентга етказмоқчимиз.

С. Д. ПАРФИРОВА, бирлашма партия комитети секретари: Аммо ишимизда қийинчиликлар ҳам учраётганлигини айтмасак бўлмайди. Турдош корхоналар хом ашёни бир маромда етказиб бермаяпти. Материаллар сифати баъзида паст бўлмоқда. Айрим буюмларимиз яхши ўралмаётир.

Бирлашма савдо ташкилотлари билан мунтазам алоқа ўрнатган. Аҳоли эҳтиёжлари, уларнинг ҳозирги ва келгусидаги истаклари ҳисобга олиняпти. Ҳар кварталда бирлашма бўйича Тошкент магазинларида харидорлар эҳтиёжини ўрганиш бўйича навбатчиликлар ташкил этилмоқда. Турдош корхоналар билан ҳамкорлик эса мажбуриятларни муваффақиятли бажаришда яхшироқ ва самаралироқ ишларга ёрдам беряпти.

Биз ЦУМ, ГУМ, Чилонзор ЦУМи, «Болалар дунёси», «Ўзбекистон» савдо бирлашмаси, шунингдек таъминотчи корхоналар — Ленинград комбинати, Одесса фабрикаси, Тошкент кўн-мўйна заводи, металл-фурнитура заводи ва бошқа корхоналар билан кўп йиллардан буён дўстлик алоқаларини мустаҳкамлаб келяпмиз. Биз социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқиш, биргаликда олиб борадиган ишларимиз режаларини тузиш пайтида учрашиб турибмиз. Айниқса «Ўзбекистон» фирма магазини билан бирлашмамиз мустаҳкам алоқа ўрнатган. Бизнинг вакилларимиз ҳар кварталда савдо ходимлари билан сифат кунларида учрашиб туришади. Бу ерда биз юбораётган буюмларнинг сифати тўғрисидаги масала, уларнинг тури, ҳатто размерларигача муҳокама қиламиз. Ҳар ойда «Ўзбекистон» магазини бирлашмамизга қандай моделларда маҳсулотлар кераклигини муфассал ёзиб беришади. Бу эса бирлашма мутахассислари ҳамда савдо ходимлари билан биргаликда муҳокама этилади, тегишли чоралар кўрилади.

Магазин тавсияси билан бирлашмада эскирган, харидорлар қарамай қўйган моллар ишлаб чиқаришдан олиб ташланди. Буюмларнинг айрим қисмларига ўзгартиришлар киритилди.

Модаларни шакллантиришга ва харидорлар эҳтиёжини ўрганишга савдо виставкалари катта ёрдам беряпти.

М. Ф. МАНСУРОВ, техника бўлимининг бошлиғи: Буюм турларини ва сифатини тубдан яхшилаш учун бирлашмада ишларни тез тубдан қайта қуриш керак. Янги қувватларни ишга солиш, мавжудларидан эса фойдаланишни яхшилаш лозим. Капитал маблағлар самарадорлигини ошириш керак. Бунда энг аввало корхонамизни техника жиҳатдан қайта жиҳозлаш ва реконструкция қилишга эътиборни қаратиш даркор.

Бу талабларни ва ўтган йиллардаги мавжуд нуқсонларни ҳисобга олиб, бирлашмада фан-техника тараққиётини жадаллаштириш программаси ишлаб чиқилди. У сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни, турларини кўпайтириш ва аҳолининг эҳтиёжини тўлароқ қондиришни кўзда тутади. Ўн иккинчи беш йилликда иккинчи филиал тўла реконструкция қилинади. Бу ерда фақат ишлаб чиқариш масалаларигина эмас, балки ишчиларнинг турмуш ва социал эҳтиёжларини янада тўлароқ таъминлаш масалалари ҳам кўзда тутилган.

Айни пайтда 1-филиал ҳам техника жиҳатдан қайта жиҳозланади. Бу ерда болалар учун пальтолар тикилади. Ҳозир филиалнинг бичув цехи реконструкцияси ниҳоясига етяпти. Тикувчилик цехларини зарур коммуникациялар ва инженерлик жиҳатдан таъминлаш масалалари ҳал этилмоқда.

Ўн иккинчи беш йилликда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш бўйича тадбирларнинг жорий этилиши меҳнат унумдорлигини 75 процентгача ўстиришни, 781 минг сўм иқтисодий самара олишни, шартли равишда 82 та кишини бошқа ишга ўтказиш, қўл меҳнати билан банд бўлган ишчилар сонини 23 процент камайтириш, маҳсулот сифатини анча яхшилаш ва унинг турларини кўпайтириш имконини беради. Юқори сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш 12 процент кўпаяди.

Д. М. УМАРОВА, тикувчи-мотористка, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати: Маълумки, сифат бевосита ҳар бир киши, ҳар бир коллектив меҳнатидан бошланади. Бизнинг 4-цехимиздаги учта потокдан иккитаси сифат аттестати олди. Энди навбат Э. Қубитдинова бошқараётган бизнинг бригадамизга келди. Ҳозирда бригадамизда кўплаб ёшлар ишлашмоқда. Улар 70 процентни ташкил этади. Коллективимизга ҳунар-техника билим юртидан, мактаб партасидан қизлар келиб қўшилишяпти. Аммо коллективимизда М. Мусаева, Н. Панкина, Р. Орлова, М. Иброҳимова каби тажрибали мураббийлар ҳам бор. Улар ёш чеварларга ўз касбининг чинакам усталари бўлишлари учун бутун куч ва билимини сарф этмоқдалар. Шахсан менинг ўзим ўттиздан ортиқ шогирд тайёрладим. Бригадамизда маънавий иқлим жуда яхши, бир-биримизни тушунган ҳолда ишлаймиз. Биргаликда тез-тез шаҳардан ташқарига экскурсияга, театрга бориб турамиз. Ўйлайманки, коллективдаги дўстона муҳит кишига ижобий таъсир қилиб, меҳнат кўтаринкилигини яхшилайди, маҳсулот сифатини оширишга кўмаклашади.

Л. П. БУТРОВА, сифатни бошқариш бўлими бошлиғи: — Бирлашмамизда юксак сифатли буюмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш мақсадида технологик потокларни аттестацияга ўтказиш бўйича катта ишлар амалга оширилмоқда. 1985 йилнинг бошида потокларни ташкил этиш ва юксак сифатли буюмлар ишлаб чиқаришга қаратилган буйруқ чиқарилиб, тадбирлар ишлаб чиқилган эди.

Бу тадбирлар планига кўра барча технологик мосламаларни созлаш ва ремонт ишлари амалга оширилди. Иш жойларини ташкил этишнинг таҳлили амалга оширилди ва кичик механизация воситалари, мосламалар ва бошқа жиҳозлар жорий этилди.

Ишчиларни илғор иш усулларига ва технологик жараёнларни тўғри бажаришга ўргатувчи график тузилди. Бунга биноан ишчиларни ўқитиш ва аттестацияга ўтказиш амалга оширилмоқда.

Шунингдек, техник назорат бўлими назоратчиларини аттестациялаш ва ўқитиш ҳам йўлга қўйилган. Ишчилар, инженер-техник ходимларнинг манфаатдорлигини ошириш мақсадида ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини мунтазам яхшилаб боришга қаратилган моддий рағбатлантириш қоидалари ишлаб чиқилган.

И. ТЎЛАГАНОВА, тикувчи-мотористка, КПСС XXVII съезди делегати: Партия XXVII съездида меҳнат унумдорлигини оширишнинг, маҳсулот сифатини яхшилашнинг энг муҳим омилларидан бири — бу ишчилар учун социал-маиший шароитларни яхшилаш зарурлиги таъкидлаб ўтилди. Буни бизнинг бирлашмамиз мисолида ҳам кўриш мумкин.

Ўтган беш йилликда корхонамизда катта ўзгаришлар бўлди. Чунончи, асосий ишлаб чиқариш цехлари, ошхона реконструкция қилинди, сабзавот ва саноат моллари магазинлари қурилди, спорт комплекси жиҳозланди, юз ўринга мўлжалланган санаторий-профилакторий реконструкция қилинмоқда, бунинг натижасида ишчиларга медицина хизмати кўрсатиш шароити ва ҳажми анча кенгаяди.

Бевосита бирлашма территориясининг ўзида маиший хизмат кўрсатиш биноси жойлашган бўлиб, бу ерда сартарошхона, оёқ кийим устахонаси, прокат пункти, соат тузатиш устахонаси ва ҳоказолар мавжуд.

Бирлашма раҳбарлари, касаба союз комитети, ишлаб чиқариш маданиятини кескин ошириш, маиший шароитларни такомиллаштиришга қаттиқ киришдилар.

Амалга оширилаётган мақсадга мувофиқ барча тадбирлар, яъни умумий овқатланишни, меҳнат шароитини, дам олиш шароитини яхшилаш — бирлашмада иш вақтини йўқотишни 3,2 процент қисқартириш, меҳнат унумдорлигини 1,2 процент ошириш ва ниҳоят тайёрланаётган маҳсулот сифатини анча яхшилаш имконини берди.

С. Д. ПАРФИРОВА, бирлашма партия комитети секретари: Қўлга киритган муваффақиятларимиз билан бирга ҳали корхонамизда кўпгина қийинчиликлар, ҳал этилмаган муаммолар бор. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришда ҳали технологик интизомни бузиш ҳоллари учрайди, технологик назорат аппаратида хатоликларга йўл қўйилмоқда. Бу эса савдо ташкилотлари томонидан рекламациялар тушишига олиб келади. Шунингдек, хом-ашё етказиб бериш, иккиламчи ёрдамчи материалларни етказиб беришда узилишларга йўл қўйилмоқда. Буларнинг ҳаммаси корхонада ишнинг бир маромда кетишига салбий таъсир этмоқда.

Айни пайтда бош мақсад, яъни биринчи номерли муаммо бу — маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системасини жорий этишдир. Бунга, ишлаб чиқаришни бошқаришга энг аввало ишчилар, мастерларни янада кенг жалб этиш лозим. Чунки ишнинг муваффақияти кўпроқ ана шунга боғлиқ бўлади. Ишчиларнинг ўзларини ўз меҳнати натижаларини анализ қилишга, қониқарсиз ишнинг сабабларини аниқлашга ўргатиш лозим, шунингдек ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилувчи ходимларни маҳсулот сифатини яхшилаш программасини бажаришга активроқ жалб этиш зарур.

КПСС XXVII съезди қарорларида таъкидланганидек, кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш энг муҳим ишдир.

Ихчам ва чиройли буюмларни ишлаб чиқариб, кишиларга қувонч улашиш—аҳолига кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқараётган кишилар учун ҳам қарз, ҳам фарздир.

«Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети қошида уюштирилган «думалоқ стол» атрофидаги суҳбат ғоят қизиқарли ўтди. Корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш, унинг ассортиментини кенгайтириш борасида маълум ижобий тажриба тўпланган. Аммо ҳали кўпгина ҳал этилмаган муаммолар ҳам бор. КПСС XXVII съезди қарорларидан келиб чиққан ҳолда коллектив харидорларнинг эҳтиёжларини қондириш билан боғлиқ замонавий кийим-кечаклар ишлаб чиқариши керак. Қувватлардан самарали фойдаланишга, янги моделдаги буюмларни ишлаб чиқаришга жиддий эътиборни қаратмоқ лозим. Шуни эсда тутиш керакки, бу муаммоларни муваффақиятли ҳал этиш совет кишиларининг фаровонлигини оширишга, уларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини янада тўлароқ қондиришга хизмат қилади.

Қардошлик қонунига биноан

ЙИЛЛАР ВА ТАҚДИРЛАР

Репортаж

ЕР ларзага келди. Тун зулматини чақмоқ ёритиб ўтгандек бўлди. Заминуосмон чанг тўзон билан қопланди. Кутилмаганда рўй берган тасодиф даҳшатидан одамлар бироз гангиб қолган, ҳамма ҳаяжон ва саросимада эди. Нима бўлди? Зилзила рўй берди...

Шаҳар оёққа қалқиди. Бутун совет халқи Тошкентга ёрдам қўлини чўзди. Дўстлар мадади керак ва жуда зарур эди. Ёрдамга келаётган қурувчилар ва кўнгиллиларнинг кети узилмасди. Қурилиш материаллари билан тўла эшелонларни судраб келаётган поездлар қатнови бир зум тинмасди.

Тошкентда катта қурилиш ишлари бошлаб юборилди. Янги кварталлар, массивлар, шаҳарчалар бунёд этиш режалари тузилди. Шулардан бири Юнусобод массиви эди. Ўша вақтда бий дала, пасту баланд тепаликлардан иборат бу жойда катта шаҳарча пайдо бўлишини ҳеч ким тасаввурига келтирмас эди.

1968 йили. Массивнинг ҳозирги энг гўзал жойларидан бири пойафзал магазини биноси яқинига битта кран келтирилди. У бир ҳафтача ишсиз турди. Одамлар башорат қилишга киришди. Биров боғча қурилишини, биров мактаб қад кўтаришини айтди.

Кран ишга тушди. Унинг атрофида қурувчилар пайдо бўлишди. Биринчи турар жой биноси секинлик билан қад кўтарди. Ғишт тақчил эди. Кам қувватли ғишт заводлари катта қурилишни ўз маҳсулотлари билан таъминлашга ожизлик қилиб қолганди.

Чора топиш керак. Чора топилди ҳам. Темир-бетон заводлари ишга туширилди. Иш юришиб кетди. Дастлаб қирқ оилага мўлжалланган бино қад кўтарди. Кейин иккинчиси, учинчиси... Бир вақтлар фақат уч-тўрт колхозчининг қадами тегадиган сайҳон дала гавжумлашиб қолди.

Янги кварталлар пайдо бўлди. Равон йўллар, йўлкалар вужудга келди. Уларнинг чеккалари, бинолар оралиғи ободонлаштирилди. Юнусобод йил-сайин кенгайиб борди.

Марказда қад ростлаган универсам биноси унинг ҳуснига ҳусн қўшди. Кинотеатрлар, маданият саройлари, клублар, медицина муассасалари, озиқ-овқат, кийим-кечак магазинлари, маиший бинолар қурилди. «Главташкентстрой»нинг биронта қурилиш ташкилоти йўқки, у Юнусободда ишламаган бўлсин. Ҳозир бу ерда тер тўккан бунёдкорларнинг санаб адоғига етиб бўлмайди. Улар ёрдами ва пешона териси билан катта массив қад ростлади. Эндиликда Киров районини Юнусободсиз тасаввур этиш қийин.

МАССИВ ҳозир 19 кварталга эга. Агар ҳар бир кварталда 30—40 ва ҳатто, ундан ортиқ кўп қаватли турар жой бинолари ва маданий-маиший объектлар борлигини айтиб ўтсак, бу ерда қанча уй мавжудлиги ва уларда қанча оила яшашининг тахминий ҳисобини чиқариб олиш қийин эмас.

Мана шу репортажни ёзиш баҳонасида массивни яна бир айландик. Оилаларда бўлдик. Қурувчилар билан суҳбатлашдик. Янги уйларга кўчиб кираётганлар қувончига шерик бўлдик. Бир сўз билан айтганда Юнусобод қурилиши давом этмоқда. У ҳам бўйига, ҳам энига кенгаймоқда. Янги кварталлар, кўчалар, микрорайонлар пайдо бўлмоқда. Улар орасида мактаб ва боғчалар қурилмоқда.

Мана область мукофотининг лауреати С. Маҳмудов бригадаси. Бу коллектив «Главташкентстрой»нинг 1-уйсозлик комбинатига қарашли 26-қурилиш бошқармаси бригадалари орасида энг пешқадамлардан ҳисобланади. Ҳозир бригада Юнусобод массивида ҳар бири 108 оилага мўлжалланган иккита тўққиз қаватли турар жой биноси қурилишига пойдевор қўймоқда. Бригада ўз касбининг усталари бўлган 20 қурувчидан ташкил топган. Улар уч звенога бўлинишган. Тажрибали қурувчилар С. Тўлаганов, Р. Маматказин, К. Шерқўзиевлар бу звеноларга бошчилик қилишмоқда.

— Агар Тошкент зилзиласи бўлмаганда, балки қурувчилик касбини танламасдим,— дейди бригадир С. Маҳмудов.— Ахир, ҳаммаёқда вайронгарчилик ҳукм сурганда уни тиклаш ҳақида ким ҳам қайғурмайди дейсиз. Ўшанда виждон бурчи мени қурилишга етаклаб келди.

У шу ерда бахтини топди. Ўрни қурилишда эканлигини фаҳмлади. Касбига ихлос қўйди. Мана 20 йилдирки, қурилишда ишлайди. Шу йиллар давомида Оқтепа, Қўйлиқ массивларини бунёд этишда актив қатнашди.

Тошкент Ҳалқа йўли. Ўнг қўлда яна бир микрорайон бунёд этиляпти. Бу ерда 1-уйсозлик комбинатининг 2-қурилиш бошқармаси коллективи ишлаяпти. Микрорайонда бешта уй фойдаланишга топширилди. Иккита турар жой биносида эса пардозлаш ишлари олиб боріляпти. Келажакда бу ерда ўн минг аҳоли истиқомат қилади. Микрорайонда М. Фетисов, Г. Федулова, Г. Ситников бригадалари иш олиб боришаяпти.

К. Қобилжонов меҳнат ветерани. Унинг оиласи яқинда бу ерга кўчиб келган.

САКСОН ёшдаман, — дейди отахон биз билан суҳбатда.— Зилзила рўй берганда 60 ёшда эдим. Пенсияда бўлишимга қарамай уйда тек ўтиролмадим. Юрт бошига оғир мусибат тушганда қўл қовуштириб туриш инсофдан эмас. Қурилишга бордим. Себзордаги Улуғбек номли мактабни қайта тиклашда қатнашдим. Муддат қисқа эди. Сентябрь яқин. Мактабни тез қайта қуриш керак. Ёрдамчилар, кўнгилли қурилиш отрядлари, студентлар аҳиллик билан ишга киришишди. Қурилиш материаллари узлуксиз етказиб берилди. Бир ярим ой ичида мактабни тўла қўлдан чиқардик. Кейин Юнусободнинг биринчи квартали қурилишида қатнашдим. Энди кексалик гаштини суряпман. Яқинда оиламиз билан янги микрорайондаги уйга кўчиб келдик. Бизга шундай файзли уйни қуриб берган қурувчилар ҳимматига минг раҳмат.

Г. Цхай бригадаси 2-уйсозлик комбинатининг 4-қурилиш бошқармасига қарайди. Ҳозир коллектив массивнинг 14-кварталида 154 оилага мўлжалланган турар жой биноси қурилишида ишлаяпти. Қ. Умаров бригаданинг пешқадам қурувчиси. У 20 йилдан бери қурилишда ишлайди.

— Ўша оғир кунларда дадам: «Ўғлим юрт бошига катта ташвиш тушди. Одамлар бошпанасиз қолди. Қурилишга бор. Ким бахтли? Зарра меҳнати билан элга фойда келтирган бахтли. Бундай бахт қадрли бўлади», деб қолдилар. Ўша-ўша қурилишда қолиб кетдим.

Турли тақдир. Турли одамлар. Уларнинг кўпчилигини Тошкент зилзиласи қурилишга олиб келди. Қолганлар эса улардан ибрат олишди ва олишяпти. Оғир кунлар орқада қолди. У кунлар одамлар учун катта синов бўлди. Кўпчилик кучи билан катта шаҳар, янги шаҳар— Шарқнинг машъали Тошкент қад ростлади. Унинг обод массивлари ичида энг гўзали, энг каттаси, энг тароватлиси Юнусобод бўлди.

М. КОМИЛЖОНОВ.

● Бугун чирой очиб турган Тошкентни бутун мамлакат бунёдкорлари қуришди...

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

Эртага—Афғонистондаги Апрель революциясининг 8 йиллиги

Мамлакатда ёш авлодни ҳар томонлама камол топиши учун тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Мамлакат бўйича таълим-тарбия муассасалари сони кўпайтирилаяпти. Фақатгина мамлакат пойтахти — Кобул шаҳридаги юздан ортиқ бошланғич ва ўрта мактабларда минглаб афғон болалари таълим олишаётир.

СУРАТДА: Кобулдаги билим даргоҳларидан бирида машғулот ўтказилмоқда.

КООПЕРАТИВ МАРКАЗ ҚУРИЛМОҚДА

Тантанали вазиятда Афғонистон пойтахтида янги кооператив маркази қурила бошланди. Бу марказ қурилиб битказилгандан кейин Кобулдаги Пули-чархи районининг ишчилари, деҳқонлари, ҳунармандлари, у ерда зарур қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиб оладиган бўладилар. Янги савдо маркази демократик Афғонистон пойтахтидаги кооператив магазинлар орасида энг йирики бўлади. Ҳозирги вақтда минглаб кобуллик меҳнаткашлар маҳсулот, ўғит, қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналарини АДР деҳқонлар кооперативлари иттифоқининг ўнлаб магазинларидан қатъий нархларда сотиб олмоқдалар.

«Самовий урушлар»га қарши намойиш

▲ НЬЮ-ЙОРК.

Бу ерда Америка жамоатчилигининг: «Қуролланиш пойгаси тўхтатилсин», «Самовий урушлар»га йўл йўқ», «Бизнинг фарзандларимизга ядровий ажал ҳавфи бўлмаган тинчлик керак» деган шиорлар остида урушга қарши оммавий намойиши бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари машъум «стратегик мудофаа ташаббуси»ни амалга ошириш соҳасидаги ишга биринчилардан бўлиб қўшилган Риверсайд илмий-тадқиқот институтининг биноси олдида йиғилдилар. Улар космик қуролларнинг ҳар қандай системаларини ва оммавий қирғин қуролининг энг янги турларини ишлаб чиқариш тақиқланишини, АҚШда Пентагоннинг иштаҳасини қондириш учун сарфланаётган жуда катта маблағлар жуда кескин социал проблемаларни ҳал этишга ишлатилишини талаб қилдилар.

Риверсайд илмий-тадқиқот институти ҳозирги вақтда Рейганнинг «самовий урушлар» программаси доирасида маъмуриятдан олинган шартномалар устида ишлаётган 450 та корпорация ва ҳарбий марказнинг биридир. Мўътабар «Авиэйшнуик энд спейс текноложи» журналининг ёзишича, бу шартномаларнинг жами қиймати 6 миллиард долларга боради.

Бугунги намойиш Америка ва халқаро афкор оммасини «стратегик мудофаа ташаббуси» программасига қарши сафарбар қилишга бағишланган умуммиллий компания бошланганидан дарак берди. Мамлакатдаги 22 та шаҳарнинг урушга қарши ташкилотлари коалицияси бу кампаниянинг ташаббускори бўлди. Шу йил 20 октябрда барча штатларда ялпи итоатсизлик куни ўтказилиши кампаниянинг олий нуқтаси бўлади.

Эртага — Жаҳон биродарлашган шаҳарлар куни

ТИНЧЛИК — ЭЗГУ МАҚСАДИМИЗ

Социализм давлатлараро сиёсий ва иқтисодий зиддиятларни, мафкуравий низоларни бартараф этиш воситаси сифатида урушни ҳеч сўзсиз рад этади. Қуролсиз ва зўравонликсиз дунё, ҳар бир халқ ўз ривожланиш йўлини, ўз турмуш тарзини эркин танлаб оладиган дунё — бизнинг олий мақсадимиз. Бу — коммунистик идеология инсонпарварлигининг, унинг маънавий қадриятларининг ифодасидир. Шу сабабли ҳам ядро уруши хавфига, қуролланиш пойгасига қарши, ялпи тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун кураш партиянинг жаҳон майдонидаги фаолиятининг асосий йўналиши бўлиб қолаверади.

(КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVII съездига Сиёсий докладидан).

Ҳар йили апрель ойининг охирида Жаҳон биродарлашган шаҳарлар кунини нишонлаш анъанага айланиб қолди. Бу йил Жаҳон биродарлашган шаҳарлар федерацияси қарорига кўра у «Халқаро тинчлик йили», «Жаҳон биродарлашган шаҳарлар федерацияси, биродарлашган шаҳарлар тинчлик, бирдамликни ривожлантириш, ирқчилик ва апартеидга қарши ва шаҳарлар ҳамкорлиги учун» шиори остида нишонланмоқда.

Мамлакатимизнинг шаҳарлари 30 йилдан буён жаҳон федерацияси ишида қатнашмоқда. Ленинград, Волгоград, Харьков ва Москва бу ташкилотга биринчи бўлиб аъзо бўлган. Шунингдек, яна 17 шаҳар — Тошкент, Олмаота, Боку, Тбилиси, Ереван, Ярославль ва бошқалар федерация аъзолари ҳисобланади.

Федерация ўз ишида шаҳарларнинг социал-иқтисодий ва маданий фаолиятидаги турли соҳаларда, тинчлик учун урушга қарши курашиш учун ҳамкорлик қилишга катта аҳамият бермоқда.

Дўстона алоқалар

БУНДАН тўрт йил муқаддам Франциянинг Нанси, Испаниянинг Мадрид, Никарагуанинг Манагуа шаҳарларида жаҳон биродарлашган шаҳарлар федерациясининг «Шаҳар ва тинчлик» халқаро конференциялари бўлиб ўтди. Бу анжуманларда ядро халокати хавфини бартараф этишга қаратилган чақириқлар баралла янгради. Ўтган йили бундай конференциялар Италиянинг Балонья ва Мардзаботто, Буюк Британиянинг Шелфид шаҳарларида бўлиб ўтди.

Бизнинг совет халқимиз мана қирқ йилдан ортиқ даврдан буён тинчликда яшамоқда. Бундан қирқ йил муқаддам Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Устави имзоланган эди. Жаҳон ташкилотига аъзо бўлган қарийб 160 давлатнинг муҳим принципларидан бири бир-бири билан яхши қўшничилик муносабатида, тинч-тотув яшашдан иборат. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Устави фашизм устидан қозонилган ғалаба натижасида ишлаб чиқилган.

Ҳозирги пайтда жаҳон биродарлашган шаҳарлар федерацияси сафига мамлакатимизнинг 25 шаҳри аъзо бўлиб кирган. Болгария, Венгрия, ГДР, Чехословакия, Руминия ва Югославия каби социалистик мамлакатлар бу жаҳон федерацияси ишида қатнашмоқдалар.

Тошкент жаҳондаги етти шаҳар билан дўстлик алоқаларини ўрнатган. Улар Тунис (Тунис), Сиэтл (АҚШ), Скопле (Югославия), Карочи (Покистон), Патиёла (Ҳиндистон), Триполи (Ливия), Марокаш (Марокко).

Тошкент аҳолиси Скопле ва Сиэтл вакилларини азиз меҳмонлардек кутиб олди. Кейинги йилларда Ўзбекистоннинг Югославия билан алоқалари кенгаймоқда ва мустаҳкамланмоқда. 26 июлда Македония пойтахти — Скопледа табиий офат юз берди. Бу шаҳарда биноларни вайрон қилган даҳшатли зилзила содир бўлди. Македония пойтахтини қайта бунёд этишда Совет Иттифоқи ҳам қатнашди. Ўзбекистон пойтахти Македония пойтахти билан яхши дўстлик алоқаларини ўрнатган. Шунингдек, олий ўқув юртлари — В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети Скопледаги Кирилл ва Мефодий номидаги университет билан биродарлашган. Бундан ташқари ёшлар ташкилотлари ўртасида дўстона алоқаларни янада кенгайтириш, қурилиш отрядлари айрибошлаш кўзда тутилган.

Америкадаги Сиэтл шаҳри жамоатчилигининг катта делегацияси бундан бир неча ой илгари Ўзбекистон пойтахтида меҳмон бўлди. «Плаушерз» делегацияси бир неча кун мобайнида Тошкент ҳаёти билан танишиб мактаблар, музейларни бориб кўрди. Тошкент Давлат университети ўқитувчилари ва студентлари билан учрашди. Бундан ташқари Сиэтл шаҳри мэри Чарльз Ройер ҳам меҳмон бўлган. Турли касб эгалари Ўзбекистон пойтахтининг бугунги жўшқин ҳаёти билан яқиндан танишишга муяссар бўлдилар. Ана шу сафар чоғида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раиси Ш. Р. Мирсаидов ва Сиэтл шаҳри мэри Ч. Ройер билан телевизионаро суҳбат бўлиб ўтди.

Биродарлашган шаҳарлар ва уларнинг аҳолиси ер куррасидаги барча кишилар каби ер куррасида тинчликни ҳимоя қилиш, ядро уруши хавфига қарши курашишни ўзларининг асосий вазифаси деб ҳисобламоқдалар. Барча тараққийпарвар инсоният ер куррасида тинчлик учун бўлишини таъкидламоқда. Сиэтл шаҳри аҳолисидан 40 мингга яқин киши ядро қуролланиши пойгасини авж олдириш сиёсатига қарши норозилик сифатида тайёрланган Тинчлик хитобномасига имзо чекканлиги бунинг ёрқин мисолидир.

Учрашувлар, концертлар

ШАҲРИМИЗДА ҚАРИЙБ барча биродарлашган шаҳарлар маданият кунлари катта муваффақият билан ўтди. Масалан Ўзбекистонда Македония маданияти кунлари, Сиэтлда Тошкент кунлари ўтказилиши чинакам дўстлик байрамига айланди. Артистлар энг яхши концерт заллари ва маданият саройларида концерт бердилар, учрашувлар ўтказилди. Македония ва унинг пойтахти программаси Ўзбекистон телевидениеси орқали кўрсатилди. Ўз навбатида Ўзбекистон телевидениеси программаси Македония телевидениесида кўрсатилди.

Сиэтлда «Тановар» деб номланган рақс ансамбли бор. Унинг раҳбари Лорей Грей Тошкентда меҳмон бўлиб, ўзбек санъат усталари билан яқиндан танишди. Сиэтл шаҳрида Тошкент боғи очилган. Сиэтл шаҳри тинчлик хори коллективи шаҳримизда меҳмон бўлди ва ўз навбатида ўз шаҳрининг аэропортида Тошкент делегациясини гуллар ва ўзбек тилидаги қўшиқлар билан кутиб олди. Ўзбекистон артистлари биродарлашган шаҳарда муваффақият билан концерт беришди. Сиэтлда бўлган Тошкент кунларида унинг аҳолиси «Болалар — келажагимиз», «Республикамнинг оддий иш кунлари», китоблар ва расмлар кўргазмалари билан танишди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ўзбекистон чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа жамияти билан бирга биродарлашган шаҳарлар муниципалитетлари адресига «Бугунги Ўзбекистон» журналини рус, ўзбек, инглиз, француз, араб ва бошқа тилларда, «Болалар расмлар кўргазмаси», «Ўзбекистон олимлари», «Атроф-муҳит муҳофазаси», «Ўзбекистон хотин-қизлари», «Ўзбекистон ёшлари» туркум фотоларини юбориб турибди. Бундан ташқари китоблар, зарварақлар, Ўзбекистон рассомларининг плакатлари, графика асарлари, халқ амалий санъати намуналари биродарлашган дўстлар адресига юборилмоқда.

Биродарлашган Марокаш шаҳри делегацияси Тошкентда меҳмон бўлди, Тунисда эса Тошкент ҳафталиги қизиқарли ўтди. Учрашувлар ва дўстлик алоқалари давом этмоқда. Улар тинчлик ишини мустаҳкамлайди ва одамлар бахтига хизмат қилади.

СУРАТДА: Тошкент билан биродарлашган Сиэтл шаҳридан келган меҳмонларнинг Ўзбекистон пойтахтига ташриф буюрган пайти.

КЕЧА

СССР Халқлари дўстлиги музейида Жаҳон биродарлашган шаҳарлар кунига бағишлаб Тошкент жамоатчилигининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Унда пойтахтимиз олий ўқув юртларида таълим олаётган хорижий студентлар, шу жумладан биродарлашган шаҳарлар ёшлари қатнашдилар.

Абдулла Тўқайнинг 100 йиллигига

Олмос қиррали ижодкор

Тарихда ижод ва тақдирлари ўхшаш, бири-бирига устоз, бири-бирига шогирд ёзувчи ва шоирлар кўплаб топилади. Машҳур икки буюк санъаткорлар устоз Садриддин Айний ва Абдулла Тўқайлар ҳаёт ва ижод йўлига назар ташлар эканмиз, ҳар икки адибнинг машаққатли босиб ўтган ҳаёт йўли, мураккаб ва бой ижод жараёни кўз ўнгимизда намоён бўлади.

Ёзувчи С. Айний ижодиёти ва дунёқарашида татар матбуоти, татар маърифатпарвар ёзувчи ва шоирларининг таъсири катта бўлди. Буни зуллисанайн (икки тил ижодкори) санъаткор С. Айнийнинг ўзи ҳам «Бухоро инқилоби тарихи учун материаллар» (Москва, 1926 йил), «Қисқача таржимаи ҳолим» (1950 йил) ва бошқа асарлари ва мақолаларида ҳам қайта-қайта таъкидлайди.

Дарҳақиқат Октябрь революциясига қадар С. Айний, Ҳамза, А. Қодирий, А. Авлоний, М. Сўфизода каби адиблар илғор рус ва Европа фан, маданияти ва адабиёти билан татар маърифати, матбуоти, адабиёти ва театри орқали танишдилар.

Ёзувчи С. Айний вафотидан бир неча ҳафта илгари (1954 йил) таниқли таржимон ва шоирлардан бири билан қилган суҳбатидан қуйидагиларни билишимиз мумкин: «Сталинобод (ҳозирги Душанбеда) сўнгги кунларини кеча турган Садриддин Айнийнинг креслосинда боғча бўйлаб олиб юрадилар. Ул кейин болалар қўлидек бўлиб қолган қўли билан Бедил шеърларини ўқир эди...

— Эски Бухорода революцияга қадар Сизнинг шоир Пушкин тўғрисида эшитганингиз бўлдими? — деб сўрадим мен. Садриддин Айний жонланиб кетди. Ул киши адабиёт тўғрисида сўзлашишни яхши кўрар эди.

— Ҳа, эшитдим ҳам, ўқидим ҳам. Пушкинни Тўқайдан эшитган ва ўқиган эдим».

Кўп миллатли совет адабиётининг улкан намояндаси, машҳур ёзувчи ва олим Садриддин Айний ўтмишда сарсон-саргардонликда яшаб, моддий қийинчиликлар ва машаққатлар билан эски мактабларда ўқиди. Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар оғир ва машаққатли ҳаёт кечирган ва ижод қилган С. Айний ўзининг энг яхши асарларини Октябрь революциясидан кейин ёзиб, дунёга танилган санъаткор сифатида шуҳрат қозонди. У адабиёт майдонида 60 йилдан зиёд муттасил ижод қилиб, мингга яқин катта-кичик асарларини тожик ва ўзбек тилларида яратиб кетди.

Ўтмишда тақдирлари бир-бирига ўхшаш бўлган татар ва бошқирд халқларининг классик шоири ва публицисти Абдулла Тўқай (1886—1913) эса бор-йўғи 27 йил умр кўрди, холос. Ёшлиги етимлик, сарсон-саргардонликда ўтган Абдулла Тўқай йигирма еттинчи баҳорида сил касали билан оламдан ўтди.

Агар у яна тўрт йил яшаганда Улуғ Октябрь революциясини шод кутарди, унга бағишлаб асарлар ёзган бўларди. Бироқ оташқалб шоирнинг қисқа умри, серқирра ва сермаҳсул ижоди беҳуда бўлмади. Революцион-демократик ғоялар билан суғорилган, меҳнаткаш халқ оммасини бирлик ва озодликка чақирувчи А. Тўқай шеърлари, достон ва публицистик мақолалари татар ва бошқирд халқлари бадиий тараққиётида янги бир босқич бўлди. Адабиётда янги нурли йўл, ёруғ юлдуз бўлиб порлади.

Шоирнинг «Текинхўрларга», «Дунё бу», «Маслаҳат сўраган дўстимга», «Олтинга қарши», «Кўз еллари» каби умрбоқий шеърларида зулм ва зўрликка қарши кураш, меҳнаткаш халқнинг социал тенгсизлиги ўз ифодасини топган. Исёнкор шоир Абдулла Тўқай ижодиёти 1905—1907 йиллардаги рус революциясидан кейин тараққий топди.

«Давлат думасига», «Турмуш», «Муҳараба», «Пётр бувaнинг ҳикояси», «Товуш» каби асарлари ва 1908 йилда ёзган «Янги кесик бош» номли достони ва бошқа назмий ҳамда насрий асарлари татар ва бошқирд халқлари адабиётининг ўлмас мулкига айланиб қолди. Улар кўп миллионли ўқувчилар томонидан ҳамон севилиб ўқилиб келинмоқда.

Маърифатпарвар ва исёнкор шоир, публицист Абдулла Тўқай ижоди таъсиридан илҳомланган Ҳамза, Айний каби кекса авлодга мансуб санъаткорлар айниқса 1905 йил рус революциясидан кейин ўзларининг ижтимоий социал характердаги асарларини ярата бошладилар. Ўз асарларида халқнинг туйғуларини ифода эта бошладилар. Октябрь революциясидан анча олдин А. Тўқай ижодиёти билан таниш бўлган, унинг инқилобий руҳдаги шеърларидан баҳраманд бўлган Садриддин Айний Октябрь революцияси даврида «Байналминал», «Ҳуррият марши», «Мактаб марши» каби революцион руҳдаги маршлари, қўшиқларини яратди. Адибнинг революция ва гражданлар уруши даврида яратган барча асарларида инқилобий замон руҳини кўрамиз.

Абдулла Тўқайнинг ишчи, деҳқон аҳлини синфий кураш майдонига чорловчи:

Ишчи ўртоқ, кураш даркор, кураш
даркор,
Курашмаган ишчиларга етар озор,
Эзгу ишдир курашмоқлик ҳуқуқ учун,
Кураш, ишчи! Кураш ишчи!

сингари революцион руҳдаги шеърлар, марш ва чақириқларидан илҳомланган С. Айний кейинча, Октябрь революцияси даврида ўзининг ғоявий-бадиий юксак шеърлари, марш, қўшиқлари ва публицистик мақолаларини ёзди. Унинг бу даврда яратган асарларида Абдулла Тўқай таъсирини кўрамиз.

Олмос қиррали ижод соҳиби, шоир Абдулла Тўқай ўзининг умрбоқий ижодиёти билан бадиий адабиётда ёруғ юлдуздек порлаб келмоқда.

М. ҲАСАНОВ,
филология фанлари кандидати, доцент.

ШАНБА ОҚШОМИ

Ажойиботлар оламида

Гармонияни алгебра билан текшириб

Маълумки, Лев Толстой математик эмасди. Лекин тбилисилик олим Юрий Орлов буюк ёзувчи ўзи билмагани ҳолда адабий асарларини қатъий математик қонунларга мувофиқ тузган бўлиши мумкинлигини исбот этди.

Ҳар қандай санъат асари, дейди тадқиқотчи, аниқ-равшан ички структурага эга, бинобарин у математик анализ қилиниши ва ўлчаниши мумкин. Ю. Орлов «Уруш ва тинчлик», «Крейцер сонатаси» асарларини ва бошқа асарларни таҳлил қилиб, текстни тузишнинг математик қонуниятларини аниқладики, бу қонуният авторга хос боблар гармониясини беради.

Олим Константин Паустовский ижодиётини ўрганиш чоғида ҳам шундай қонунларни кўрди. Ёзувчи 250 саҳифадан ошадиган китоб ёза олмаслигини бир куни дўстларига нолиб гапирганди. Дарҳақиқат, таҳлил қилиб кўрилса, адибнинг актив луғат запаси унга айни шундай ҳажмдаги асарда гармонияга риоя эта билишига имкон берган.

Улуғ ёзувчилар, рассомлар, композиторлар ўйламасдан, ҳатто буни қандай қилаётганликларини хаёлга ҳам келтирмасдан ижод жараёнида кўпдан-кўп компонентлар билан ғоят мураккаб мувофиқлаштириш ишларини бажарадилар, деб ҳисоблайди Ю. Орлов.

Олим ифодалаб берган қоидалар ҳозирча ижодиётнинг математик қонунларини тушунтириб берувчи гипотезадир, холос.

ТАСС мухбири.

БОЛАКАЙ ТИЛАГИ

Фотоэтюд

Ўзи иккита тишим бор,
Дунё билан ишим бор.
Менга керак беғубор —
Осмон, дала, лолазор.
Зумрад қишу, лайлакқор
Қалдирғоч хурсанд баҳор,
Ирмоқ, дарё, ер, кўкат...
Уруш бўлмасин фақат!

Ўзи иккита тишим бор,
Дунё билан ишим бор.
Деҳқон ер чопсин, майли
Ниҳолга жони пайванд,
Боғбонларга боғ сайли.
Шоир шеър ёзсин диққат,
Олимлар ҳам бўлсин
банд...
Уруш бўлмасин фақат!

Ўзи иккита тишим бор,
Дунё билан ишим бор.
Чунки мен унга фарзанд,
Энг ёруғ кунга фарзанд.
Кўзимда кулгуларим,
Кўнглимда орзуларим·
Рўёби кутар навбат!

Уруш бўлмасин фақат...

Муҳаммад ЮСУФ
шеъри.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

Гугуртлар... ҳикоя қилади

Калугада очилган музей кундалик турмушимизда ишлатиладиган оддий гугуртлар тарихи ҳақида ҳикоя қилади. Бу музей ташкилотчилари «Союзфанспичпром» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси конструкторлик бюросининг ходимларидирлар.

Музейда қанақа гугуртлар йўқ дейсиз! Каминларни ёқиш учун ишлатиладиган улкан гугурт дейсизми, узунлиги икки сантиметргина келадиган жажжи гугуртларми, алангаси турли рангдаги гугуртлар, ёмғирда ва қаттиқ шамолда ўчмайдиган гугуртлар музейдан жой олган. Музейнинг алоҳида бўлими чет эл мамлакатлари гугуртларига бағишланган. Бу ерда сиз қоғоздан тайёрланган Италия гугуртларини, Финляндияда тайёрланган чиройли этикеткали гугуртларни ҳамда французларнинг мумдан тайёрланган гугуртларини учратишингиз мумкин. Ҳозир жаҳонда гугуртнинг 100 дан ортиқ хили мавжуд. Уларнинг кўпчилиги бу музейдан жой олган.

Аниқланишича ўтган асрнинг ўттизинчи йилларида Россияга биринчи марта гугурт келтирилган экан. Тез орада Калуга губерниясида гугурт ишлаб чиқарила бошланган. Бу гугуртлар жуда аъло сифатли бўлган. Э. Толл бошчилигидаги рус шимолий қутб экспедицияси озиқ-овқат омборининг топилиши ва у омборда сақланиб қолган гугурт фикримизнинг далили бўлиб хизмат қила олади. Ахир саксон йил давомида шимолий қутбда қолиб кетган, чаққанда бир текис аланга бериб ёнган гугуртни сифатсиз деб бўладими?!

Музейга ташриф буюрган томошабинлар Улуғ Ватан уруши йилларида мамлакатимизда ишлаб чиқарилган гугуртларни қизиқиб томоша қилишади. Бу гугуртлар оддий қутичада эмас, балки қоғоз пакетларда сотувга чиқарилган.

Экспонатга қўйилган гугурт қутичаларининг этикеткаларига қараб, мамлакат географияси ҳақида бой маълумотга эга бўлиш мумкин. Музейда йилига икки миллиард қутича гугурт ишлаб чиқарадиган Калугадаги «Гигант» мебель-гугурт комбинати маҳсулотлари учун алоҳида бўлим ташкил қилинган. Бу комбинатнинг сувенир гугуртлари чет элларда жуда машҳур. Комбинатнинг янги маҳсулотларидан бири «Рус ўрмони» деб аталиб, XII жаҳон ёшлари ва студентлари фестивали меҳмонлари учун тайёрланган сувенир гугуртлардир.

М. НАВРЎЗОВА.

Ҳайвонот дунёсида

Гепард қароргоҳи

Москва ҳайвонот боғидан келтирилган йирик мушук каталигидаги ёш гепард Қизилқумни қароргоҳига айлантирди. Ўрта Осиё саҳролари гепардлар ватани бўлиб, бундан қирқ йиллар муқаддам Устюрт платосида бу йиртқични учратиш мумкин эди.— Ўзбекистон табиатшунослари бу ноёб жониворни кўпайтиришга қарор қилдилар.

Ҳамкорлик самараси

Каспий тюленлари (нерпа) учун эндиликда қирилиб кетиш хавфи бартараф этилди. Сўнгги рўйхатга олишга мувофиқ улар миқдори — эллик мингга, яъни нормага етди. Йигирма йил муқаддам Каспий қирғоқларида жойлашган Совет республикалари —Россия, Қозоғистон, Озарбайжон ва Туркманистон бу денгизни қўриқлашнинг ўзаро кенг программасини қабул қилган эдилар. Кучли портлаш ишлари тақиқланди, нефть конларида тозалаш иншоотлари қурилди, денгиз сут эмизувчилари ва қушлар учун қўриқхона жойлари эълон қилинди. Натижада фақат нерпаларнинггина эмас, қимматли балиқларнинг ҳам миқдори ошди.

Ф. ОРИПОВ тайёрлаган.

ТУРФА ОЛАМ

ЎРМОН ЭРТАГИ

Бутуниттифоқ табиатни муҳофаза қилиш жамиятининг кўргазмалар павильонида шу кунларда «Ўн икки ой» эртагидаги каби йилнинг тўрт фасли бир жойга йиғилган.

Она юртининг гўзал манзараларини Вологдада яшовчи собиқ колхоз раиси, фронтчи М. Кочин табиий ва сунъий материаллардан яратган... Қишли-қировли кунда оқ қуён ўрмондаги ялангликка югуриб чиққан. Дарахт узра карқур парвоз этмоқда, олмахон сакраганча қотиб қолган... Унинг ёнгинасида майсалар орасида туя-товон гуллаб ётибди. Май ойида эса шумурт, олма гуллаган, ерга марваридгул гиламдек тўшалган. Ўрмондаги ялангликлардан эса ёзнинг нафаси уфурмоқда. Ҳовуз чеккасида бўтакўзлар ва нилфиялар орасида ўрдак турибди, ёнидаги ўрдакча майсалар орасидан емиш қидирмоқда... Экспозициянинг ниҳоясида олтин куз манзаралари... Рябина мевалари, оқ қайин япроқлари, қўзиқоринлар.

Н. Кочин ушбу экспозиция устида 8 йил ишлади. У 50 дан зиёд турдаги ўсимликларни турли материаллар — мум, ёғоч қипиғи, крахмалланган газламадан табиий катталигида яратган.

БУЮК ДЕ ФЮНЕС ШАРАФИГА

Луи де Фюнес атиргулларни ғоят севарди. Эндиликда атиргул навларидан бири буюк артист ва қизиқчининг номи билан аталади. «Луи де Фюнес» атиргули Нант шаҳрида ўтказилган халқаро гуллар кўргазмасида жамоатчилик эътиборига ҳавола этилди.

НОДИР ЁДГОРЛИК СОТИЛДИ

Инглиз журналисти Генри Стэнли 1871 йилда ўзи ҳақида узоқ вақт ҳеч қандай хабар бермаган таниқли Африка тадқиқотчиси, доктор Д. Ливингстонни излашга жўнаб кетди. Узоқ жунглилар орасида, атрофда ҳеч қандай одамзод бўлмаган жойда Стэнли тадқиқотчини қидириб топди ва кейинчалик инглизлар тилида иборага айланиб қолган сўзларни айтди: «Янглишмасам, сиз доктор Ливингстонсиз!».

Қиролича Виктория йўқолиб қолган олимни қидириб топишда шахсан жасорат кўрсатганлиги учун Стэнлини олтин тамакидон билан тақдирлади. Буюмга ҳуснихат билан тегишли ёзувлар ёзиб қўйилган эди. Кейин у Ливингстоннинг сафдошига айланди ва у билан биргаликда Танганьика кўлини тадқиқ этди. Кейинчалик ўзи мустақил равишда Конго дарёсини оқими бўйлаб текшириб чиқди. Шундан кейин қиролича унга ўзининг эмаль билан тиллага чизилган митти портретини ҳадя этди. Кейинги пайтларда Ливингстоннинг сафдошидан қолган бу ва бошқа нодир буюмлар унинг невараси фермер Ричард Стэнли қўлида сақланар эди. Яқинда уларнинг ҳаммаси «Кристи» аукцион фирмаси томонидан сотилди.

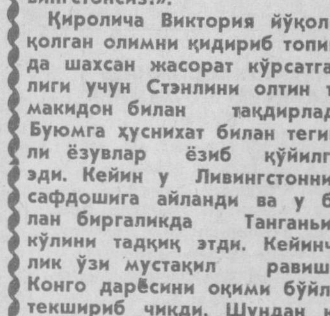

ПАРВОЗ ЭТУВЧИ АВТОБУС

Эҳтимол Бристолда (Буюк Британия) яшовчилардан бирортаси ўзининг ухламаётганлигига ишонч ҳосил қилиш учун баданини чимчилаб кўрган бўлса ажаб эмас. Гап шундаки, осмон узра автобус парвоз этаётган... эди. Ана шу ғалати учувчи объект Бристолдаги аэростат ишлаб чиқарувчи фирмалардан бирида яратилди. Автофургон бир ярим соат парвоз эта олади ва юк ташувчи фирмани реклама қилиш учун мўлжалланган.

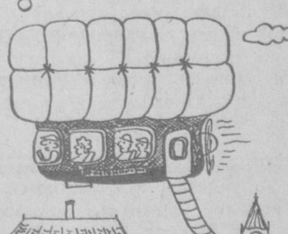

1986
49
СССР чемпионати

БУГУН

соат 17.00 да «Пахтакор» Марказий спорт аренасида Москва армиячилари ва тошкентлик пахтакорчилар ўртасида футбол учрашуви бўлади. Шу муносабат билан футболчиларимиз рақиби ҳақида қисқача ҳикоя қиламиз.

«Пахтакор»нинг рақиблари

МАСК (Москва)

Марказий Армия Спорт Клуби 1923 йили ташкил топган. Олий лигада у 1936 йил стартга чиқди. Клуб 1946—1948, 1950—51, 1970 йиллари СССР чемпиони унвонини қўлга киритган. Армиячилар уч марта кумуш, олти марта бронза медали совриндори бўлганлар. 1984 йили команда тарихида энг ёмон натижа қайд этилди —ўн саккизинчи ўрин. Олий лигада ўтказилган матчлар орасида армиячилар 1964 йили Ярославлнинг «Шинник» командаси билан бўлган учрашувда йирик ҳисобда ғалаба қозонишган. Улар бу матчда рақиб дарвозасини ўн марта ишғол этиб, иккита тўп ўтказиб юборганлар. Москва динамочилари билан 1936 йили бўлган матчда эса йирик ҳисобда мағлубиятга учрашган — 0:6. Клуб тўрт марта СССР кубоги соҳиби бўлган, икки марта финал учрашувларида иштирок этган.

1985 йили команда биринчи лигада ўйнади. Мавсум охирида мазкур лига коллективлари ўртасида иккинчи ўринни эгаллаб, олий лигага ўтиш турнирида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. Бироқ кучлилар сафига қайтишга муваффақ бўлинмади.

Ўтган йили «Пахтакор» командаси билан бўлган матчларда армиячилар Москвада 2:0 ҳисобида ғалаба қозониб, Тошкентда 1:1 ҳисобида дуранг натижага эришганлар.

МАСК сафида олий лигада энг кўп ўйнаган футболчи В. Федотовдир, — 381. Таниқли футболчи Григорий Федотов бугунги кунга қадар ҳам клубнинг энг кўп тўп киритган ўйинчиси бўлиб қолмоқда — 124 тўп. Машҳур бомбардирлар клуби шу футболчининг номи билан аталади. Бир мавсумда энг кўп дарвозани нишонга олган ўйинчи — донғи кетган футболчи Всеволод Бобровдир. У 1945 йилги мавсумда 24 та тўп киритган.

Ана шундай команда билан «Пахтакор» бугун майдонга тушади.

Кучлилар сараланмоқда

Пойтахтимизда футбол бўйича шаҳар биринчилиги учун саралаш ўйинлари давом этмоқда. Худди шундай учрашувлардан бири Собир Раҳимов райони биринчилиги учун йирик панелли уйсозлик заводи ҳамда «Миконд» заводининг футбол командалари ўртасида бўлиб ўтди. Беллашув ниҳоятда кескин кураш остида ўтди. Ўйиннинг биринчи ярмида уйсозлар командаси ўйинчилари ташаббусни ўз қўлларига олиб рақиблари дарвозасига битта тўп киритишга муваффақ бўлдилар.

Танаффусдан сўнг эса иккала команда составида ҳам ўзгаришлар бўлди. Бу командалар ўйинига сезиларли таъсир кўрсатди. Энди ташаббус «Миконд» заводи футболчиларининг қўлига ўтди. Натижада рақиблари дарвозасига «Миконд»нинг моҳир футболчилари Сайфулла Ирматов кетма-кет 3 та, Одил Мўинов битта тўп киритиб, томошабинларнинг олқишларига сазовор бўлдилар. Беллашув 4:1 ҳисобида «Миконд» заводининг футбол командаси фойдасига ҳал бўлди.

А. ҲАЙДАРОВ.

Бу—қизиқ

200 ёшли пўлат кўприк

Англияда Айронбриж шаҳри бор. Бу шаҳарнинг рус тилидаги таржимаси «пўлат кўприк» демакдир. Шаҳар бу номни бундан 200 йил муқаддам Северн дарёси устига қурилган кўприк шарофати билан олган. Бу кўприк пўлат қуюв саноатида Англиядагина эмас, бутун дунёда қурилган дастлабки кўприк эди.

Айронбрижда қадимги Британ саноатининг яна кўпгина эътиборга лойиқ жойлари бор. Шаҳарда ташкил қилинган махсус музейда қадимги техника тарихига оид кўпгина экспонатлар билан бирга, XVIII ва XIX асрдаги Англия металлургия ютуқларини намойиш қиладиган ажойиб экспонатлар ҳам сақланади.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

телепрограммалар

28 АПРЕЛЬ

● МТ I

9.00 «ВРЕМЯ».
9.45 Мультипликацион фильмлар.
10.05 Футбол шарҳи.
10.35 Л. Кассиль қаҳрамонлари экранда. «Тайёр бўлинг, жаноби олийлари!». Бадиий фильм
11.45 «Йўл ёқасидаги уй». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Пермь).
12.05 БССРда хизмат кўрсатган артист В. Скоробогатов куйлайди.
12.35 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 Болгария бадиий коллективларининг концерти.
15.55 Э. Драгунский ҳикоялари асосида болалар учун қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар.
16.55 «Жадаллаштириш».
17.30 Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. Канада —Финляндия терма командалари.
20.00 МТ экранида биринчи марта. «Муваффақият». Бадиий фильм («Мосфильм»).
21.30 «ВРЕМЯ».
22.00 Футбол шарҳи.
22.30 Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. СССР—Швеция терма командалари.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Липецк». Телевизион ҳужжатли фильм (Саратов).
9.35, 10.35 Тарих. 8-синф. В. И. Ленин революцион фаолиятининг бошланиши.
10.05 «Рус тили».
11.05 Ихтисослаштирилган ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига.
11.35, 12.40 А. Твардовский. «Олис-олисларда». 10-синф.
12.05 «Фан ва турмуш».
13.10 Табиатшунослик. 4-синф. Ўсимликларнинг хилма-хиллиги.
13.30 Умумий биология. 9-синф. Одамнинг пайдо бўлиши.
14.00 Тарих. 10-синф. Франция.
14.30 «Драматургия ва театр».
15.30 Сенинг ленинча кутубхонанг. В. И. Ленин. «Ҳозирги куннинг асосий вазифаси».
16.00 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
19.30 «Музикали киоск».
20.00 «Ҳамдўстлик». Телевизион журнал.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!».
20.45 «Здоровье».
21.30 «ВРЕМЯ».
22.00 «Балли, қизлар!».
23.30 «Бу йўлларни биз асло унутмаймиз».

● ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!».
8.00 «Ватанимни шарафлайман».
8.10 «Болаларни жисмоний тарбиялаш».
8.20 «Тонгги тароналар».
8.30 «АХБОРОТ».
8.50 «Кекса авлод». Телефильм.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Пионерлар мамлакатида».
18.40 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Бурчга садоқат».
19.10 КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!
19.30 «АХБОРОТ».
19.45 Ўзбекистон ўрта махсус санъат ўқув юртлари талабалари — чолғучи-ижрочилар IX Республика конкурси лауреатларининг якунловчи концерти.
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 «Ижод саҳифалари». Собир Абдулла.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.00 «Умид». Ижодкор ёшлар телеклуби.
23.45 «Бугун оламда нима гап?»

● ЎзТВ II

9.00 — 16.05 МТ II
18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.20 Болалар боғчасида рус тилини ўрганиш.
18.50 «Отларни соғиниб...». Телефильм.
19.20 Қизиқарли математика.
19.55 Ритмик гимнастика.
20.15 «Бу гўзал оперетта...».
20.55 КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!
21.30 МТ II.

29 АПРЕЛЬ

● МТ I

9.00 «ВРЕМЯ».
9.45 Спорт ҳафталиги.
10.05 «Муваффақият». Бадиий фильм.
11.35 «Ҳайвонот оламида».
12.35 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Қарсаклар ман этилади». Телевизион ҳужжатли фильм («Экран»).
15.30 «Ватан фарзанди». Рус маърифатпарвари В. Н. Татишчев ҳақида.
16.05 Болалар учун фильм. «Чироқлар» (М. Горький номли киностудия).
17.25 «Берлин, «Қизил қўшиқлар...».
18.15 «Фан ва турмуш».
18.45 Спорт ҳафталиги.
19.05 «Ғаройиб бочка». Мультипликацион фильм.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Латвия ССР Давлат академик опера ва балет театри артистларининг концерти.
20.00 «КЕСКИН БУРИЛИШДА». Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съезди ҳақида телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
21.30 «ВРЕМЯ».
22.05 «Даврани кенг олинг».
23.45 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Нур конструкторлари».
9.35, 10.35 Тарих. 5-синф. Қадимги Римда маданият ва фан.
10.05, 13.40 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
11.05 Ихтисослаштирилган ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига.
11.35, 12.40 Физика. 7-синф.
12.05 «Шахмат мактаби».
13.10 Тарих. 4-синф. «Мен — Совет Иттифоқи гражданиман».
14.10 «Бил ва уддала». Мактаб ўқувчилари учун илмий-ўқув кўрсатуви.
14.40 «Ўргатиш ва тарбиялаш».
15.10 «Демьян Бедний —революция куйчиси».
16.05 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.50 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!».
19.50 «Арманистон архитектураси».
20.20 «Елкан ва денгиз». Телевизион ҳужжатли фильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». «Валя хола ҳикоя қилади».
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «ВРЕМЯ».
22.05 «Ферфакс миллионлари». Бадиий фильм.
23.30 «Москва-река бўйлаб саёҳат». Илмий-оммабоп фильм премьераси («ЦНФ»).

● ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!».
8.00 «Пионер телетайпи».
8.10 Ишчи ёшлар учун. «Беш йиллик одимлари».
8.20 «Тонгги тароналар».
8.30 «АХБОРОТ».
8.50 «Ўқитишнинг ҳал этилиши лозим бўлган масалалари», «Устоз кўрган шогирд». Ҳужжатли фильмлар.
17.40 Янгиликлар.
17.50 Болалар учун концерт.
18.20 КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!
18.50 «Қўшнилар». Мультфильм.
19.00 «Доира оҳангида». Ака-ука Исломовлар ҳақида концерт-очерк.
19.30 «АХБОРОТ».
20.00 Москва. «КЕСКИН БУРИЛИШДА».
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Ротор» (Волгоград). 2-тайм. «Пахтакор» Марказий стадионидан репортаж (ёзиб олинган).
22.50 Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари IX Халқаро Тошкент кинофестивали олдидан.
23.55 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.10 МТ II.
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 «Одерда баҳор». Бадиий фильм («Мосфильм»).
19.50 КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!
20.20 «Эртага — премьера». Кўрсатувни кинодраматург Ф. Мусажонов олиб боради (такрорий).
21.30 МТ II.

30 АПРЕЛЬ

● МТ I

9.00 «ВРЕМЯ».
9.45 Мультипликацион фильмлар.
10.05 «Ферфакс миллионлари». Бадиий фильм.
11.30 «Саёҳатчилар клуби».
12.30 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Махсус счёт». Совет Тинчлик фонди ҳақида ҳужжатли фильм.
15.25 «Истеъдод». Телевизион журнал.
16.30 «Стадион ҳамма учун».
17.00 Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар.
17.30 Халқ чолғулари янграйди.
18.00 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.45 «Сиз яратган боғ».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ҳозирги замон ва ишчи ҳаракати».
20.00 МТ экранида биринчи марта. «Магистраль». Бадиий фильм («Ленфильм»).
21.30 «ВРЕМЯ».
22.05 «Телетомошабин ҳамроҳи».
22.35 «Совет санъати саҳифалари. Адабиёт ва театр». Ўн серияли телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 10-фильм.
23.45 «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун».
19.20 «Арктика. Труба, оркестр ва кино камера учун фантазия». Ҳужжатли фильм («ЛСДФ»).
19.30 «Қишлоқ янгиликлари».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!».
20.45 Ритмик гимнастика.
21.15 Халқ куйлари.
21.30 «ВРЕМЯ».
22.05 «Бегона қўнғироқ». Телевизион бадиий фильм премьераси
23.10 «Фестиваллар, конкурслар, концертлар».

● ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!».
8.00 Студент ёшлар учун. «Ижод ва изланиш».
8.20 «Тонгги тароналар».
8.30 «АХБОРОТ».
8.50 «Севан ҳақида қисса». Телевизион ҳужжатли фильм.
18.00 Янгиликлар.
18.15 Болалар учун. «Баҳор табассуми».
18.55 Болалар учун фильм. «Чеварлар».
19.05 КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!
19.30 «АХБОРОТ».
19.45 ЎзССР Давлат телерадиоси халқ чолғулари оркестрининг концерти.
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 «Иқбол». Қизлар конкурс программаси.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 «Иқбол». Қизлар конкурс программаси (давоми).
23.05 «Бугун оламда нима гап?».

● ЎзТВ II

9.00 — 16.15 МТ II.
18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.20 «Пионер телетайпи» (такрорий).
18.30 «Бир масала юзасидан бир неча интервью» (такрорий).
19.00 «Партиявий иш». Ҳужжатли фильм.
19.40 «Футбол чорраҳаларида».
20.10 «Мен қўшиққа борлиғимни бағишладим».
21.00 «Пойтахтимиз чиройига чирой қўшилмоқда».
21.30 МТ II.

1 МАЙ

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ

● МТ I

9.00 «ВРЕМЯ».
9.45 «Бахтли болалик олами». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
10.20 Жаҳон халқларининг ижоди.
11.20 «Юрак уриб турармкан...». Ҳужжатли фильм премьераси.
12.20 СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари.
12.50 МОСКВА. ҚИЗИЛ МАЙДОН. МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ — 1 МАЙГА БАҒИШЛАНГАН КЎРСАТУВ.
15.00 «Тинчлик, Май, Меҳнат». Шеърий композиция.
15.30 «Менинг Москвам». Телевизион ҳужжатли фильм.
16.20 Болалар учун фильм. «Фил йўқолди» («Центрнаучфильм»).
17.35 П. И. Чайковский. Скрипка ва оркестр ижроси учун концерт.
18.15 «Дунё ва ёшлар».
18.50 «Цирк ўзи нима?». Фильм-концерт премьераси («Экран»).
19.35 «Союзмультфильм» студиясининг мультипликацион фильмлари:
20.20 МТ экранида биринчи марта. «Ўта муҳим шахс». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия).
21.30 «ВРЕМЯ». МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ — 1 МАЙНИНГ БАЙРАМ ҚИЛИНИШИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ.
22.30 1 Май байрам концерти. Концерт тугагач — Янгиликлар.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 МТ ва БР рус халқ чолғулари академик оркестрининг концерти.
10.05 В. Маяковский. Шеърлар.
10.40 «Қувноқ стартлар».
11.25 Ленин комсомоли мукофоти лауреатлигига сазовор бўлган бадиий коллективларнинг чиқиши.
11.55 «Союзмультфильм» студиясининг мультипликацион фильмлари.
12.20 СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари.
12.50 МОСКВА. ҚИЗИЛ МАЙДОН. МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ — 1 МАЙГА БАҒИШЛАНГАН КЎРСАТУВ.
15.00 Болалар учун фильм. «Матрос Чижик»
16.25 А. Бородин. 2-квартет.
16.55 Останкино концерт студиясида академик Д. С. Лихачёв билан учрашув.
18.30 С. Марков. «Кўкламда чақириламан».
20.20 «Шарқий Сибирь». Киножурнал.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!».
20.45 «Инсон. Ер. Коинот».
21.30 «ВРЕМЯ». МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ — 1 МАЙНИНГ БАЙРАМ ҚИЛИНИШИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ.
22.30 «Сосновкада премьера». Телевизион бадиий фильм премьераси

● ЎзТВ I

7.15 Ритмик гимнастика.
7.45 «Салом, кичкинтойлар!».
8.00 «Қуёшли мозаика». Ҳужжатли фильм.
8.20 «Тонгги тароналар».
8.30 «АХБОРОТ».
8.50 «Барглар шитирлаганда». Ҳужжатли фильм
9.00 Москва. «ВРЕМЯ».
9.40 «Тошкент лавҳалари».
9.50 ТОШКЕНТ. В. И. ЛЕНИН НОМЛИ МАЙДОН. МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ—1 МАЙГА БАҒИШЛАНГАН КЎРСАТУВ.
12.50 МОСКВА. ҚИЗИЛ МАЙДОН. МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ — 1 МАЙГА БАҒИШЛАНГАН КЎРСАТУВ.
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Чирилдоқ». Мультфильм.
18.15 Болалар учун. «Май қўнғизчалари».
18.50 Экранимизда биринчи марта. «Азиз, қадрдон, севимли, танҳогинам». Бадиий фильм («Ленфильм»).
20.00 «АХБОРОТ». МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ—1 МАЙНИНГ БАЙРАМ ҚИЛИНИШИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ.
20.40 «МАЙ ЮЛДУЗЛАРИ».
21.30 МОСКВА. МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ — 1 МАЙНИНГ БАЙРАМ ҚИЛИНИШИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ.
22.30 «МАЙ ЮЛДУЗЛАРИ».

● ЎзТВ II

9.00 — 16.55 МТ II.
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 «Юлдузча». Болалар учун киноальманах.
19.05 «Байрам мушоираси». Адабий кўрсатув.
20.05 «Уч плюс икки». Бадиий фильм
21.30 МТ II.

2 МАЙ

● МТ I

9.00 ЯНГИЛИКЛАР.
9.20 Совет қўшиқларидан концерт.
9.55 «Қурилиш ва архитектура». Киножурнал.
10.05 «Қувноқ нотачалар». Ёш вокалистлар концерти.
11.05 Поэзия. Е. Исаев.
11.50 Халқ чолғулари ижрочилари III Бутунроссия конкурсининг якунловчи концерти.
13.05 «Москванинг чет эллик меҳмонлари».
13.30 «Камалакдан ҳам баланд». Болалар учун телевизион бадиий фильм премьераси. 1 ва 2-сериялар.
15.55 Балет артистларининг концерти.
16.30 «Федя Зайцев». «Союзмультфильм» студиясининг мультипликацион фильми.
16.55 Киноафиша.
18.00 Футбол бўйича СССР кубоги. Финал. «Торпедо» (Москва) — «Шахтёр».
19.45 «Рекорднинг баҳоси». Телевизион ҳужжатли фильм.
20.10 МТ экранида биринчи марта. «Карантин». Бадиий фильм
21.30 «ВРЕМЯ».
22.05 «Молодецк ўйинлари».
22.40 «Хонимлар йигитларни таклиф қиладилар». Бадиий фильм («Мосфильм»).
23.55 Янгиликлар.

● МТ II

16.30 «Союзмультфильм» студиясининг мультипликацион фильмлари:
«Осуда ўтлоқ»,
«Арчалар чироғи ёнганда»,
«Кўк бўйин».
17.20 «Бизнинг хонадон». Телевизион журнал.
18.05 «Кумушранг ип». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1 ва 2-сериялар.
20.15 Ёшлик куйлайди ва рақсга тушади.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!».
20.45 «Ёзувчи ва ҳаёт».
21.30 «ВРЕМЯ».
22.05 «Интродукция». Телевизион ҳужжатли фильм (Киев).
22.15 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Минск) — «Спартак». Минскдан олиб кўрсатилади.
24.00 «Музикали кечалар саҳифаларида».

● ЎзТВ I

7.15 Ритмик гимнастика.
7.45 «Салом, кичкинтойлар!».
8.00 «Ўзбекистон чинниси». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»).
8.20 «Тонгги тароналар».
8.30 ЯНГИЛИКЛАР.
8.40 «Фарғонанинг мовий халқаси».
9.00 Москва. ЯНГИЛИКЛАР.
9.20 Болалар учун. «Бойчечак».
9.50 Болалар учун фильм. «Шум бола» («Ўзбекфильм»).
11.25 «Қўшиқлар, ҳазиллар, рақслар».
12.05 Экранимизда биринчи марта. «Мовий тоғлар ёки ғаройиб ҳодиса». Бадиий фильм («Грузияфильм»).
13.40 «Вальс оҳанглари». Киноконцерт.
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Типратикан плюс тошбақа». Мультфильм.
18.15 Болалар учун. «Май гуллари».
18.50 «Майин табассум билан». Телефильм.
19.30 «АХБОРОТ».
19.45 «Мультипанорама».
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 ЎзССР Давлат телерадиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 Телевизион миниатюралар театри.
23.05 «Буюк дарё сири». Ҳужжатли фильм премьераси.
23.35 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

9.00 — 17.20 МТ II.
18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.15 «Лицедей». Фильм-концерт.
18.45 Мактаб ўқувчилари учун.
19.40 «Шаҳарликлар». Бадиий фильм.
21.00 «Баҳор эрмаклари». Музикали телефильм.

3 МАЙ

● МТ I

9.00 «ВРЕМЯ».
9.45 «Оддий — мураккаб ҳақиқатлар».
10.15 «Нега ва нима учун».
10.45 Тасвирий санъат. Шарқ.
11.30 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». «Ўз қўлинг билан яса».
12.00 Халқ ижодиёти II Бутуниттифоқ фестивали.
12.30 «Ўрмон саёҳлари».
12.50 «Ҳужжатли экран».
13.55 «Сиз бунга қодирсиз».
14.45 «Давр ва ўзим ҳақимда». Шеърий антология.
15.00 Эртак ҳузурида меҳмонда.
16.35 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
17.35 Футбол. Кубок эгаларининг кубоги. Финал. «Динамо» (Киев) — «Атлетико» (Мадрид).
19.05 МТ экранида биринчи марта. «Москва кўз ёшларга ишонмайди». Бадиий фильм.
21.30 «ВРЕМЯ».
22.05 «Шанба оқшомида».
00.15 «Сан-Ремо гуллари ва қўшиқлари Москвада».

● МТ II

19.00 Москва. Консерваториянинг Катта зали. С. Рихтер, Н. Гутман, О. Каган ҳамда А. Бородин номли Давлат квартети иштирокида концерт. Программада Р. Шуман асарлари.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!».
20.45 Э. Москвитина чалади.
21.00 «Ерда, самода ва денгизда».
21.30 «ВРЕМЯ».
22.05 Қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар премьераси.
23.20 Оқшом тароналари.

● ЎзТВ I

7.15 Ритмик гимнастика.
7.45 «Салом, кичкинтойлар!».
8.00 «Шоира Тошматова». Ҳужжатли фильм.
8.20 «Тонгги тароналар».
8.30 «АХБОРОТ».
8.50 «Болалигимиз пайтидаги ўйинлар». Ҳужжатли фильм.
9.00 Москва. «ВРЕМЯ».
9.40 Ёш олимлар телеклуби.
10.10 «Исёнкорлар ва фиръавнлар». Ҳужжатли фильм.
11.00 Телевизион миниатюралар театри (такрорий).
12.00 «Дала, ҳовли юмушлари» (такрорий).
12.30 «Одам-амфибия». Бадиий фильм («Мосфильм»).
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Болалар учун. «Ўйлаб, топ».
18.35 «Кичкинтой Гипопонинг саргузашти». Мультфильм.
18.45 «Цирк, цирк, цирк!».
19.30 «АХБОРОТ».
19.45 «Ашула байрами». КПСС XXVII съездига бағишланган концерт.
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 «Ашула байрами» концертининг давоми.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 Футбол. СССР кубоги. «Пахтакор» — «Нива» (Винница). 2-тайм. «Пахтакор» Марказий стадионидан репортаж (ёзиб олинган).
22.50 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
23.50 Кўрсатувлар программаси.

● ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

4 МАЙ

● МТ I

9.00 «ВРЕМЯ».
9.45 Ритмик гимнастика.
10.15 «Спортлото»нинг 18-тиражи.
10.25 «Будильник».
10.55 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!».
11.55 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув.
12.25 «Саёҳатчилар клуби».
13.25 «Музикали киоск».
13.55 «Қишлоқ янгиликлари».
14.55 СССР халқ артисти, кинорежиссёр С. А. Герасимов бадиий фильмлари. «Қизлароналар» (М. Горький номли киностудия).
16.30 «Сизга манзур адабиётлар».
17.15 Пианиночи Владимир Горовиц чалади (АҚШ).
18.55 «Халқаро панорама».
19.40 «Мен севган масхарабоз».
21.30 «ВРЕМЯ».
22.05 «Хавфли саёҳатнинг кувноқ хроникаси».
23.20 Янгиликлар.
23.25 Гандбол бўйича Европа чемпионлари кубоги. Хотин-қизлар. Финал. «Спартак» (Киев) — «Штиинца» (Руминия). Киевдан олиб кўрсатилади.

● МТ II

16.40 «Дунё ва ёшлар».
17.15 «Ҳайвонот оламида».
18.15 «Дастхат». Телевизион адабий викторина.
19.15 «Москва меҳмонлари».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». «Сенимми, шошмай тур!». Мультипликацион фильм.
20.45 «Болакайлар, тезлик ва орзу». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Тошкент).
20.55 «Оризонт» ансамблининг концерти.
21.30 «ВРЕМЯ».
22.05 А. Ваксберг. «Ҳовли тўйи». Телевизион фильм-спектакль. «Махсус мухбир» туркумидан. 1- ва 2-сериялар.

● ЎзТВ I

7.15 Ритмик гимнастика.
7.45 «Шахс болаликдан бошланади». Телефильм.
8.20 «Тонгги тароналар».
8.30 «АХБОРОТ».
8.50 «Мексика учрашувлари». Ҳужжатли фильм.
9.00 Москва. «ВРЕМЯ».
9.40 «Биргаликда куйлаймиз». Янги қўшиқ ўргатилади (такрорий).
10.00 Ижодкор ёшлар учун. «Истеъдод».
10.20 Врач маслаҳати.
10.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
11.30 Шахмат мактаби.
12.00 «Сиз севган қаҳрамонлар». Болалар учун кинокўрсатув.
13.00 «Олтин девор». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Болалар учун. «Дўстларимиз совғаси».
18.40 «Бувижон, ўргатинг». Мультфильм.
18.50 «Иқтисодий шарҳ».
19.30 «АХБОРОТ».
19.45 «Кунлардан бир кун...».
20.15 Катталар учун мультфильмлар.
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 ЎзССРда хизмат кўрсатган артист Нуриддин Ҳамроқулов концерти.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 «Инсон ва замин».
22.55 «Мусиқа жавони».
23.35 Кўрсатувлар программаси.

● ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА— 26/IV да **Аида**, 27/IV да **Оққуш кўли** (12.00), **Иоланта** (19.30).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/IV да **Отелло**, 27/IV да **Парвона.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА —26/IV да **Чароғондир чўлда юлдузлар**, 27/IV да **Комедия... Комедия... Комедия...** (спектакллардан парчалар), 28/IV да **Ёшликда берган кўнгил.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/IV да **Майсаранинг иши**, 27/IV да **Саводсиз мунажжим.**

КИНО

26 АПРЕЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОДЕССА ЖАСОРАТИ» — **Лисунов номли** (17, 20.00; телефон 96-34-02).

«ҚЎРҚУВНИНГ БЕШ ДАҚИҚАСИ» — **Ватан** (18. 20, 21.30; телефон 74-30-38), **Чайка** (17, 19, 20.45; телефон 77-06-20).

«ИЛОН ТУТУВЧИ» —**ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (17, 19, 21.00; телефон 53-65-87-), **Тинчлик** (17, 19, 20.45; телефон 58-36-06).

«222-РЕЙС» —**Санъат саройи** (кичик зал, 17, 19.30).

«ИККИ ЁҚЛАМА ҚОПҚОН» — **М. Шайхзода номли** (19.30, 20.45).

27 АПРЕЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОДЕССА ЖАСОРАТИ» —**Санъат саройи** (кичик зал, 12, 14.30 телефонлар 44-21-34, 44-21-44), **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00; телефон 96-34-02).

«ҚЎРҚУВНИНГ БЕШ ДАҚИҚАСИ» **Ватан** (12, 14, 16, 18, 20, 21.30; телефон 74-30-38), **Чайка** (11, 13, 15, 17, 19, 20.45; телефон 77-06-20).

«ИЛОН ТУТУВЧИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (13, 15, 17, 19, 21.00; телефон 53-65-87), **Тинчлик** (13, 15, 17, 19, 20.45; телефон 58-36-06).

«222-РЕЙС» —**Санъат саройи** (кичик зал, 17, 19.30).

«ИККИ ЁҚЛАМА ҚОПҚОН» — **М. Шайхзода номли** (13.30, 16, 19.30, 20.45).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Тошкентда биринчи марта «Москва муз устида цирк» коллективининг томошалари** (26/IV да 16, 19.00, да; 27/IV да 13, 16, 19.30 да).

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР!

26—30 апрель кунлари ишлайдиган

МЕВА ВА САБЗАВОТ ЯРМАРКАЛАРИГА СИЗЛАРНИ ТАКЛИФ ЭТАМИЗ

Бу ярмаркалар Дзержинский майдонида, Юнусобод, Фарҳод, Қорақамиш, Сергели, Яшил бозорларда, шунингдек 2-«Қорасув» массиви, Тўқимачилик комбинати, метронинг «Чилонзор» станцияси олдида, Шолохов кўчасида, Трактор заводи (бозор)да ташкил этилади.

Ярмаркаларда озиқ-овқат моллари, яхна ичимликлар, шарбатлар, минерал сувлар савдоси уюштирилади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР САВДО БОШ БОШҚАРМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ. ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ДИҚҚАТ!

Ёзги мавсумда сув таъминотини яхшилаш мақсадида 28 апрель соат 8.00 да 29 апрель соат 20.00 гача Калинин район маркази атрофидаги

ҲАЛҚА ЙЎЛ ВОДОВОДИДА

ремонт-профилактика ишлари олиб борилиши муносабати билан

КАЛИНИН РАЙОН МАРКАЗИДА ВА ЖАНУБИ-ҒАРБИЙ САНОАТ ЗОНАСИ РАЙОНИДА

СУВ БОСИМИ

ҚАМАЯДИ

«ВОДОКАНАЛ» ТРЕСТИ.

Тошкент шаҳар Октябрь районидаги 62-ўрта мактаб томонидан **Аъзамхўжаев Акром Юсупович** номига берилган 614713 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37, 32-53-83; саноат ва қурилиш — 32-57-84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият — 32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28-95, 32-55-32; хатлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р—12717. Газета бир ҳафтада 300 марта чиқади. Тираж 52. 131. Б—2100. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.